

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935 Péntek, 1935. december 20
285. szám.

Melyik az igazi?

Írta: Jakabffy Elemér dr.

Most, hogy Titulescu miniszter ur nemrégiben elhangzott szavait már ismételtén átolvastuk, eszünkbe jut, hogy a miniszter ur egyéniségére, képességeire és irányukban táplált felfogására, mi, romániai magyarok legelőször akkor figyeltünk fel különösképpen, amikor a Népszövetséghez beadott panaszunk folytán, kormánya nevében vállalnia kellett, hogy a telepések között hétszáz ezer arany frankot, vagyis az akkori érték szerint huszonnyolcmillió lejt osztanak szét.

Akkor bámultuk azt a fáradságot nem ismerő készséget, amellyel a telepések ügyét a legapróbb részletekig megismerni igyekezett és azt a csodálatos képességét, amellyel védeni tud olyan álláspontot is, amelyet megvédeni valóban nehezen lehet.

Ez ügyben az 1925. szeptember 5-én megtartott Tanácsülésen egész rövid bevezetés után ezeket mondotta:

„Meg kell jegyezmem, távol áll tőlem a szándék, hogy az elmúlt időkre vonatkozó politikai vitát indítsak. Ellenkezőleg, Románia kormánya nevében ki kell jelentenem, hogy mindannyiunk meggyőződése szerint a múlt politikai hibáit nem lehet a jelen hibái által helyrehozni, hogy a múlt halott és hogy legfőbb törekvésünk az új szerződések által elismert határainkon belül a munka és megbékélés jövőjét megteremteni”.

Amikor pedig fejtegetéseinek végéhez közeledett, így szólt:

„A kisebbségi kérdést az teszi kinossá, hogy az egész világ beszél róla, de nagyon kevesen vannak, akik fáradságot vesznek annak tanulmányozására. Romániának ma volt alkalma ezen kisebbségi ügyről legelőször nyilvánosan beszélni. Mindannyian érezzük annak szükségét, hogy a Nemzetek Szövetsége előtt, a nemzetközi közvélemény és saját lelkiismeretünk előtt is, a kisebbségek irányában jóakaratainknak kézzelfogható bizonyítékát adjuk”.

A külügyminiszter ur december 3-án elhangzott szavaiból úgy látjuk: a halott múltat mégis csak feltámasztja olyankor, amikor ezzel ellenünk érvelhet, viszont tőlünk olyasmit kíván, hogy ezt a halottat el is felejtjük.

De megállapíthatjuk azt is, hogy 1925-ben szükségét érezte, hogy a nemzetközi közvélemény előtt a kisebbségek irányában a román kormány jóakaratainak „kézzelfogható” bizonyítékát adja, — tényleg a huszonnyolcmillió lejt kézzelfogható volt, — most pedig kijelenti, hogy a nemzetközi fórum elé ugyis hiába megyünk.

Szeptember 5-én, vagyis pontosan az idézett szavak elhangzásának tizedik évfordulóján, ott sétáltam a Népszövetség tanácssterme előtt, abban a tágas csarnokban, amelyben a világ diplomatai és újságírói formálják a közvéleményt. A csarnok egészen disztelen, hiszen már berendezik a Népszövetség új palotáját, a világ egyik látványosságát. A falak is csupaszok, csak egy helyen látható három kép, három torzkép, karrikatura. Igazán művé-

Az angol-olasz háboru veszélye előtérbe került Hoare angol külügyminiszter lemondása miatt

A lemondás drámai előzményei — Herriot is lemondott a francia radikális szociálista párt elnökségéről — A Laval-kormány bukása várható

Nagy angol katonai előkészületek az egyiptomi partokon

A napok óta rohamosan súlyosbító világpolitikai helyzet aköz problémáit államférfiakat buktatnak meg és kormányokat ingatnak ki nyugalmi helyzetükből. A válságos helyzet káftó megnyilatkozása Sir Samuel Hoare angol külügyminiszter tegnap bekövetkezett lemondása. Amióta a párisi Laval-Hoare-féle béketervvel kapcsolatosan nyilvánvalóvá lett, hogy a terv elfogadása ugyezólván minden oldalról a legnagyobb ellenzéssel találkozik, azóta köztudomású volt, hogy Sir Hoare helyzete az angol kormányban megingott. Ennek ellenére, a külügyminiszternek közvetlenül a parlamenti vita előestéjén való lemondása óriási szenzációt keltett, mert erre az angol parlamenti életben még nem volt példa.

Súlyos válságba került az angol és a francia kormány

A külügyminiszter lemondása drámai körülmények között ment végbe. A kormány tegnapi rendkívüli minisztertanácsán Hoare előterjesztette indokait, amelyek arra készítették, hogy elfogadja a párisi béketervezetet. Szerinte, ha Anglia nem azonosítja magát a francia állásponttal és nem járul hozzá Olaszország számára elfogadható békefeltételekhez, ez elkerülhetetlenül európai háborúhoz vezet.

Eden lord kényes helyzete

Amikor azonban a párisi béketervezetet a kormány tagjai előtt ismertették, a kabinet fiatalabb tagjai bejelentették, hogy azonnal levonják a konzekvenciákat és lemondanak, ha a minisztertanács el akarná fogadni a béketervezetet. A minisztertanácsban különösen Cooper közgazdasági miniszter, Ormsly Gare közoktatásügyi, Eden népszövetségi és Elliot földművelésügyi miniszterek szálltak szembe a javaslattal. Baldwin miniszterelnök és Chamberlain kényes helyzetben voltak, mert Hoare telefonon Párisból közölte velük a béketervezet részleteit és ők ahhoz hozzá is járultak. Végül is a minisztertanács úgy döntött, hogy Sir Samuel Hoare olyan beszéd keretében ismerteti a párisi békejavaslatokat, amelyek során nemcsak a kényes körülményeket magyarázza, hanem formálisan is elnézést kér hibás politikájáért. Hoare ezt a kívánságot kereken elutasította és

azonnal bejelentette, hogy lemond külügyminiszteri tárcájáról.

Hoare külügyminiszter lemondása foly-

szi alkotások, nem csoda, hogy ide jutottak. Az egyik Hendersont, a másik Litvinovot és a harmadik Titulescut ábrázolja. Amikor kísérem észrevette, hogy a képet bámulom, így szólt:

tán Eden is kényes helyzetbe került és kerülete határozottan megróttá, amiért pártolta a párisi béketervezetet. Késő éjjel híre járt, hogy Hoare, mint alsóházi képviselő, felszólal a csütörtöki ülésen és ismerteti a legutóbbi külpolitikai eseményeket. Hoare tulajdonképpen a konzervatív párt jobbszárnya és a nemzeti liberálisok buktatták meg. A két pártcsoport tegnap este oly erélyes álláspontot foglalt el, hogy tartani lehetett attól, miszerint ellenkébe megy át és az egész kormányt megbuktatja. Mussolini tegnapi beszéde betetőzte a két párt méltatlankodását és elhatározták, hogy most már semmiesetre sem védik az Olaszországnak tett nagyszabású engedelményeket. A Daily Telegraph szerint politikai körökben két külügyminiszter jelöltet emlegetnek. Jól informált körök szerint, Halifax lord titkos peccsétörnek van a legnagyobb esélye arra, hogy külügyminiszterré kinevezzék. Mások szerint Eden népszövetségi miniszter szintén komoly jelöltje a külügyi tárcának. Ha Halifax lord kerül a külügyek élére, az angol külpolitika messzemenő változását jelenti.

Laval lemondását követelik

A válságos világpolitikai helyzet egyébként nemcsak Hoare külügyminisztert buktatta meg. Párisi jelentés szerint Herriot miniszter, ma éjjel drámai körülmények között lemondott a radikális szociálista párt elnökségéről. A pártvezetőség viharos ülést tartott, amelyen Adde-Vidal képviselő súlyos támadást intézett a kormány ellen. Herriot elnök erre kijelentette, hogy levonja a konzekven-

— Titulescu is nagyon megnézte a maga képét. Egy szemfüles újságíró le is fotográfálta ezt a jelenetet. Másnap lapjában megjelent a kép és alatta a kérdés: „Melyik a torzkép és melyik az igazi?”

Hírsínyak Bérsény

biakat és lemond a pártelnökségről. A ma reggeli baloldali francia lapok azt követelik, hogy Hoare után most a béketervezet másik szerzője, Laval miniszterelnök is nyújtsa be lemondását.

Kétségtelen, hogy végeredményben Hoare külügyminisztert az angol közvélemény bukatta meg. A Havas-ügynökség jelentése szerint az angol közvélemény magatartásának rövidesen Genfben is jelentősen hatással, különösen abban az esetben, ha az olasz kormány akár lényegileg, akár formailag elutasítja a párisi békejavaslatot. Az olasz kormány állítólag diplomáciai úton fogja választani Londonba és Párisba eljuttatni. Feltűnést keltett politikai és diplomáciai körökben, hogy a fascista nagytanács tegnapi ülése este 10 órától éjfél után 1 óráig tartott és mégsem történt határozat, holott csak egy pontja volt a napirendnek.

Előterben az olajsankciók terve

A későbbi órákban az angol külügyminiszter lemondásáról még a következőket jelentik:

Az angol külügyminiszter lemondásának előzményei a szerda esti minisztertanács ülésére vezethetők vissza. A minisztertanácsban ugyanis felolvasták Hoare külügyminiszter jelentését a párisi tanácskozásokról. A miniszterek többsége Hoare jelentését nem tette magáévá és ragaszkot

dott ahhoz, hogy a külügyminiszter az alsóház csütörtöki ülésén nyíltan vallja be, hogy Párisban hibát követett el. Erre Baldwin miniszterelnök felkérte Newille Chamberlaint, hogy keresse fel betegágyánál Hoare külügyminisztert és igyekezzék meggyőzni őt arról, hogy mennyire szükséges egy ilyen beszéd elmondása. Hoare külügyminiszter azonban nem volt hajlandó vállalkozni a kanosszajáráásra és Baldwin miniszterelnök azt üzenté neki, hogy ilyen körülmények között leg-helyesebb, ha benyújtja lemondását.

A másik ok, hogy Hoare külügyminiszter nem azonosította magát a kormány tagjaival Edennek a Népszövetség tanácsülésén elmondott beszédét illetően. Politikai körök szerint

a külügyminiszter lemondásával újból előtérbe kerül az olajsankciók terve.

Általában azonban úgy vélik, hogy a kormányválság veszedelme elhárult és Baldwin miniszterelnök nagy többséggel fog bizalmi szavazatot kapni.

Hoare angol külügyminiszter lemondása francia politikai körökben bombaként hatott. A francia lapok rámutatnak arra az eshetőségre, hogy az angol kormány kebelében kitört válság a francia kormányt is igen válságos helyzetbe sodorhatja. Mert Herriot lemondott a radikális párt elnöki tiszttségéről és ezzel dokumentálni akarta, hogy Laval miniszterelnök mellett minden körülmények között kitart. Valószínű, hogy Herriot a kormányból is kiválik és ebben az esetben a Laval-kormány bukása elkerülhetetlenné válik.

Nagy karácsonyi női télikabát vásár
MENCZER CONFECTIONAN
 Fischer Eliz-palota.
 Olcsó árainkból karácsonyig 20% engedmény.
 „MERCUR“-tag.

Az utolsó évtizedek legdrámaibb vitája folyt le az angol alsóházban

Hoare, a lemondott angol külügyminiszter visszautasítja a béketervvel kapcsolatos ellene felhozott vádakat

Londonból jelentik: Tulfütött légkörben kezdte meg délután az angol alsóház emberlékezet óta legdrámaibb vitáját, a párisi béketervek ügyében. Az ülés megnyitása után, mindjárt elsőnek Sir Samuel Hoare, a lemondott angol külügyminiszter emelkedett szólásra, akinek fellépése nyugodt volt, de az izgalmat kipirult arca árulta el.

— A külügyminisztérium elvállalása óta egyrészt mindent el akartam követni, hogy megakadályozzam az európai tüzvész lángrobbanását, másrészt az olasz—abesszin háborút. A háboru azonban mégis kitört és nekünk ezekután már a béke alapjait kellett mindenképpen keresni. Két héttel ezelőtt forduloponthoz érkezünk, mert a köljárlat kérdése egészen új helyzetet teremtett. Ha úgy a népszövetségi tagállamok, mint a Népszövetségen kívüli hatalmak is csatlakoznak ehhez a tilalomhoz, akkor könnyen kikényszeríthetjük volna a háboru gyors beszüntetését. Nem féltünk semmiféle olasz fenyegetéstől, ha megtámadtak volna, visszatámadunk és a történelem tanulságai szerint, bizonyára sikerrel védekeztünk volna. Öt nap mulva szóba került volna Genfben az olajzárlat ügyében hozandó végleges határozathozatal, de ennek elhalasztását kellett javasolnunk. Képviselőtársaim közül sokan azt várták tőlem, hogy most érintsem részletesebben azokat a szempontokat, amelyek a párisi béketerv elkészítése előtt irányadóak voltak. Ezt a nézetet azonban nem fogadhatom el, mert az ötos bizottság is lefektette azt a három elvet, hogy nemzetközi ellenőrzést, területcserét és alkalmat kell létrehozni az olasz terjeszkedés és település számára.

Ezután fejtegette a volt külügyminiszter a párisi béketervet és kiemelte, hogy nem volt szó a szuverenitás átruházásáról. A párisi

megbeszélések olyan pillanatban indultak meg, amikor a Népszövetség legtöbb tagja a gazdasági megtorló intézkedéseket alkalmazta, de a katonai óvintézkedéseket Anglia kivételével egyik sem tette meg. A párisi javaslatok csak azt a minimumot tartalmazzák, amit a franciák hajlandók voltak elfogadni.

Tiltakozott ezután azon vád ellen, mintha a párisi béketerv többet adott volna Olaszországnak, mint amennyit Mussolini olasz miniszterelnök követelt.

Idézte Mussolini ama kijelentését, hogy le fogja törölni Abessziniát a térképről. Jól tudtuk,

Baldwin: Csak egy világnépszövetség akadályozhatná meg a háborút

Ezután Baldwin miniszterelnök emelkedett szólásra és megindult hangon kezdte meg beszédét. Részletesen ismertette a párisi béketerv előzményeit és Hoare külügyminiszter Párisba történt kiküldetését. Mindenekelőtt bejelentette azonban, hogy a kormány nem akar a felelősség alól kibujni és elismeri, hogy tényleg történtek hibák. Így például nagy baj volt, hogy a külügyminiszter párisi kiküldetése során hiányzott az összeköttetés közte és a kormány között. A párisi tárgyalásokat követő hétfőn kapta meg a kormány az első jelentést a külügyminisztertől, amikor már előző este a párisi sajtó bizonyos indiszkréció folytán részletesen közölte már a megállapított béketerveket. A külügyminiszter ekkor azt kérte a kormánytól, hogy hagyja jóvá tételt. Választania kellett ekkor a kormánynak, hogy vagy jóváhagyja a párisi megállapodást, vagy elejti ezt.

— Engem nem terhel a felelősség — folytatta — hogy a javaslatot elfogadtuk, mert én támogatam legfőképpen a béke terveit. Kétségtelen, hogy bajok történtek, amelyek jóvátétele időt vesz igénybe. Hangsúlyozom, hogy a párisi béketerv tökéletesen halott és ne is próbáljuk azt

LICHTWITZ

LIQUEURS

Alkohol-Doppel-Kummel, Ananas, Griottó, Cacao, Curacao, Maraschino, Triple-sec, Cafe, Vanille, Cherry-brandy, Mandarin, Cordial-Medoc, Cocktail, Boonkamp-Bitter, Cholette, Jarzobinka, Cognac, English Punch, Gin, Whisky, Absynth, Roughriders Rum, Import-Rum, Medical Brandy

1947

hogy a háborút vagy tárgyalással vagy megadással lehet befejezni. A tárgyalások alapján csakis az előbb említett három elv után érhetjük el a mindannyiunk számára kívánatos békét. Most is vallom azt a meggyőződésemet, hogy a háboru csak tárgyalások útján elérhetővé fog befejeződni. Eddig eléggé jól működtek együtt a Népszövetség tagjai, de most a kérdés válságos perhez érkezett. Meg kell itt említenem, hogy egyetlen állam sem mozgított egyetlen hadihajót, egyetlen repülőgépet vagy katonát sem. Most azonban, hogy a tárgyalások kudarchoz vezettek, így többre van szükségünk, mint általános hűségnyilatkozatokra a Népszövetség érdekében. Minden népszövetségi tagnak tettekkor kell bizonyítania, hogy nemzetközi kötelezettségét teljesíteni fogja egymással szemben és akkor elérhetjük a mindannyiunk által kívánt békét.

Nem akarok rémületet kelteni, de úgy érzem, hogyha nem nézünk szembe a tényekkel, akkor felbomlik a Népszövetség.

Újból ki kell jelentenem, hogy eljárásunk az egyetlen lehetőség volt az adott körülmények között. Remélem, hogy utódoknak több szerencséje lesz a reá váró súlyos feladat megoldásában.

Hoare ezzel befejezte beszédét, amelyet percekig tartó tapssal fogadták az alsóház jobboldali tagjai.

„Az egész kormánypak követnie kellene a külügyminiszter lemondását”

Utána Atlee őrnagy, az ellenzék vezére előterjesztette az ellenzéki munkaspárt javaslatát, amelyben biztosította a volt külügyminisztert az egész parlament rokonérzéséről. Szerinte azonban

az egész kormánynak követnie kellene a lemondásban a külügyminisztert.

Élesen bírálta a párisi béketervet és hangoztatta, hogy ha a háboru nem szüntetik meg közmegelegedésre, úgy az egész világ viszszaesik ismét a háboru anarhiájába.

életrekelteni. Anglia és az angol kormány továbbra is teljesíteni fogja kötelezettségét, de csak együttes eljárás alapján. Mindent elkövetünk a Népszövetség fenntartásáért, de ha Anglia egyedül háboru keveredne, anélkül, hogy a Népszövetség tagállamai megsegítsék, ez végzetes hatást gyakorolna az országra. A megtorlások alkalmazásában csak egy világnépszövetség akadályozhatná meg a háborút, de ez a világnépszövetség még egyelőre nincsen meg. A megtorló intézkedések alkalmazása kétségtelenül erőt jelent, de nem sokat ér, ha azt nem teljesítik minden oldalról egyenlő módon. És mindezeket felül az a veszély is fenyeget, hogy a megtorló intézkedések alkalmazása az egyik országot a másik után keverheti háboru. Ennek végét nem lehet előre látni. Kötelezettségünk tehát a béke minden áron való fenntartása. Ez nem könnyű feladat, de mi vállaljuk. Kérek mindenkit, akik hűveinknek vallják magukat, hogy szavazzanak a kormánynak bizalmat.

A Lordok Házában ma délután Davies lord az ellenzéki pártok nevében előterjeszt

tette javaslatát, amely szerint mondja ki a Lordok Háza, hogy a párisi béketerv elfogadhatatlan és amely szerint Anglia soha nem járulhat hozzá egy olyan elintézéshez, amely nincs összhangban az igazsággal, méltánosságával és a népszövetségi alapokmánnyal és ezért a Lordok Háza felszólítja a kormányt, hogy térjen vissza a külügyminiszter részéről szeptemberben Genfben körvonalozott politikához. Dawies lord javaslatának indokolásában az igazság kigunyolásának minősítette a párisi béketervet, amely fél Afrikával akarja megütni az olasz támadást.

Lord Halifax miniszter, főpecsétör válaszolt a kormány nevében az előterjesztett javaslatra. Hangoztatta, hogy a Népszövetség a békét keresi és nem lehet feladata az, hogy az afrikai háborúnak az európai háboru megindításával vessen véget.

Az angol nemzet soha nem lehetne többé tagja a Népszövetségnek, ha ez egyoldalú háboruba keverné Angliát.

Hoare külügyminiszter nem azért utazott Párisba, hogy békeközvetítő javaslatokról tárgyaljon. Erre nem volt utasítása kormányától és az volt a feladata, hogy a békéről tanácskozzék Lavallal. Mikor azonban külügyminiszterünk Párisba érkezett, a francia kormány mindenáron a békeközvetítés előmozdítását sürgette és Hoare kénytelen volt ekkor már résztvenni Laval munkájában. E közös munka eredményét az angol kormány hétfőn kapta meg, tízenkét órával azután, hogy a külügyminiszter Párisból elutazott. Ilyen körülmények között a kormány kénytelen volt már hétfőn este dönteni.

Kérem a lordok házának tagjait, vegyék tekintetbe a kormány nehéz helyzetét. Az idő előtti párisi közzététele és annak világszerte történt gyakorlati visszahatása lehetetlenné tették, hogy döntésüket a külügyminiszter meghallgatásáig elhalasszák. Az egyetlen eljárás csak az volt, hogy mindenképpen érdemes miniszter társunk mellé álljunk, aki ezt a bizalmat régen kiérdemelte. Meg lehet, hogy helytelenül tettük, de jóváhagytuk a párisi béketervet. Teljes mértékben vállaljuk a felelősséget ezért a tévedésünkért. Hangsúlyoznom kell azonban,

Ha a Népszövetség valóban egyetemes intézmény volna és ha mindegyik tag teljesítene kötelezettségét, akkor nem tört volna ki a háboru.

A kormány továbbra is támogatja a Népszövetség minden eljárását, melyben a Népszövetség valamennyi tagja részt vesz. Végül kijelentette, hogy a kormány nevében elfogadja Dawies javaslatát azaz, hogy a Népszövetség bírálja el, vajjon a párisi békejavaslatok megfelelnek-e, vagy sem.

Ezután Sir Austen Chamberlain szólalt fel, aki Baldwin beszéde után a következőket mondotta:

— A párisi béketerv, amely olyan nagy megdöbbenést keltett a kormánypárti körökben is, meghalt. Hoare külügyminiszter lemondása valóságos tragédia.

Utána lord Winterton betérjesztette a kormányt támogató pártok módosító indítványát a munkáspárt javaslatához. Eszerint a Ház belátva, hogy a párisi terv elfogadhatatlan, felszólítja a kormányt, hogy folytassa a külügyminiszter részéről szeptemberben Genfben körvonalozott politikát, amelyet az ország közvéleménye a választások alkalmával jóváhagyott.

Lord Winterton a javaslat megindokolásában visszautasította az ellenzéki szónokok személyeskedő támadásait, amelyeket a miniszterelnök ellen irányítottak.

Az alsóház vitáját a karzatról végighallgatta a walesi herceg is.

Angol katonai készülődések Egyiptomban

Londonból jelentik: (Rador.) A Reuter alexandriai jelentése beszámol az angol admirális katonai előkészületeiről. Alexandriában ugyanis azt hiszik, hogy egy angol-olasz háboru esetén Alexandria, amely az In-

Ünnepi ajándéknak NIVEA-t

Mert a Niveával örömet szerez. Akár Nivea Crème, -fogpaszta, Nivea-szappan-gyermekszappan vagy más Nivea készítmény legyen az, mindig nagy öröme szolgál annak, aki kapja, mert az ajándék hasznos is. A Nivea készítmények tényleg jók és olcsók!

Nivea-Crème: Lei 16.— — 72.—, Fogpaszta nagy tubus Lei 22.—, Szappan és gyermekszappan: Lei 26.—

Fürdőszappan: Lei 42.— darabonként
Beiersdorf & Co. S. A. R., Braşov, Strada Iuliu Maniu 39

dia felé vezető ut kulcsa, lenne az olasz támadások első célpontja. Az angol flotta elleni támadást tengeralattjárók hajtánák végre, amelyek a Dodekaszostól és Rhodos felől jönnének, azzal a feladattal, hogy az angol flotta foglalkoztatásával megkönnyítsék a libiai olasz hadsereg előretörését. Azt hiszik, hogy mindaddig, amíg az angol flotta ura marad az egyiptomi partoknak, a Líbia felőli tá-

madás nem vezethet eredményre. Alexandriában az angol flotta 80 egysége helyezkedett el.

A kikötőben már nem férnek el az újabb hadihajók és két cirkáló a nyílt tengeren horgonyoztak le.

Erős katonai reflektorok fényében az angol tengerészek éjszaka is végzik a hadianyagok partraszállítását. A hadihajók Angliából repülőgépeket, ágyukat, teherautókat, mentő felszereléseket, tankokat és drótsövényeket hoznak magukkal. Az Alexandria mellett Sidi Bikis helység valóságos katonai városká alakult át. A katonaság sátrakban helyezkedett el és a várost drótsövény veszi körül. Tudvalevő, hogy az angolok közelkeleti légi és szárazföldi hadereje sokkal erősebb, mint az olaszok libiai hadserege.

Az új
ZERDIK RÁDIO
megérkezett!

Hallgassa meg: 6683
WEISZ & Co.
vezérkép.. Dacia mellett.

„Ön a gyűlöletet propagálja, én a békét akarom!”

— Inculet belügyminiszter vitája Mumianu cuzista szenátorral —
A parlament és szenátus mai ülése — A kormány véglegesen elhatározta a devizahivatal felállítását — Fontos politikai eseményeket várnak a nemzeti-parasztpárt megbeszélései után — Mit hoz Maniu bucuresti-i útja? — Vaida és Cuza külön jelölteket állítanak a legközelebbi választásokon

A Kamara mai ülésén Djuvara elnök bejelentette, hogy Benest választották meg a csehszlovák köztársaság elnökévé és meleg szavakkal emlékezett meg az új elnök működéséről. Javaslata a képviselőház elhatározza, hogy üdvözlő táviratot küld Benesnek, valamint Masaryk-nak. Bursan Ghiatának az Universul elleni vádjairól beszél, főként azzal kapcsolatban, hogy az Universul állítólag kényszerítette a Discom-ot, vegye bérbe épületének két emeletét. Kijelenti, hogy mint a társaság igazgatója a legilletékesebb arra, hogy felvilágosításokat adjon az ügyben. Popescu-Necsesti kéri, kötelezzék Ghiatát, helyezze a Kamara elé bizonyítékait. Ghiata pedig becsületbíráskodás kinevezését követeli. Ezután Bratianu Dinu szólal fel, aki kijelenti, hogy sohasem adott az Universulnak pénzt arra, hogy az ő véleményét propagálja és kampányt vezessen le valaki ellen. A lapnak — mondotta — nincs szüksége arra, hogy pénzt fogadjon el. Az elnök ezután felszólítja ugy Ghitát, mint Popescu-Necsestit, mutassák be bizonyítékukat.

Bratianu Gheorghe Titulescu expozéjára válaszol, amelyben a külügyminiszter a szovjettel való viszonyról beszélt. Kijelenti, hogy az ország közvéleménye nem ellenzi a szovjettel való kibékülést, de az a kívánsága, hogy ez az őszinteségen alapuljon és semmiesetre sem egyezik bele abba, hogy az ország idegen hadseregek útja vagy harcmézeje legyen. Más országok érdekeiért. Béke és biztonság a Nistrunál, de elsősorban béke és biztonság Romániában.

Serdici nemzeti-parasztpárti az ipari kártelleket támadja, mire Costinescu miniszter kijelenti, hogy a jelenlegi helyzetben szükség van az ipari kártellekre. Ujra vita indul ezután a Rafoil és Minerex petroleumtársaságok koncessziója körül.

A szenátus is üdvözlő táviratot küldött Benesnek és Masaryknak, majd Mumianu cuzista egy véres basarabiai incidens ügyében interpellál, amelynek egy halott áldozata volt.

Inculet belügyminiszter kijelenti, hogy az igazságügyminiszter dönt ebben az ügyben, mire a szenátor közölte, hogy nem fogadja el a választ. A belügyminiszter erre csak ennyit mondott:

— Két különböző vonalon állunk, ön a gyűlöletet propagálja, én a békét akarom.

A belügyminiszter ezután a turizmusról szóló tervezetet terjeszti be, majd folytatják az új büntetőjogi javaslat tárgyalását.

A kormány ma Tatarescu miniszterelnök lakásán gazdasági bizottsági ülést tartott, amelyen véglegesen elhatározták a devizahivatal felállítását. Az erről szóló jegyzőkönyvet holnap hozzák nyilvánosságra.

Bucurestiből jelentik: Nemzeti-parasztpárti körökben 24 órája szokatlan élénkség uralkodik. Maniunak a fővárosba való érkezését egyesek szerint olyan események idézték elő, amelyek az egész politikai élet kialakulására döntő jelentőségűek lehetnek. Nemzeti-parasztpárti körökben teljes diszkrécióval kezelik a megbeszéléseket. A Lupta szerint a nemzeti-parasztpártban optimizmus uralkodik. A párt vezetői ma egész nap tanácskozásokat folytattak Popovici Mihail lakásán és ezeken a megbeszéléseken Maniu is részt vett.

Az Adeverul a következőket írja: Egyes lapok szerint a Román Front és a nemzeti keresztény párt között tárgyalások folynak, arvonatkozóan, hogy a legközelebbi pótválasztásokon közös jelölteket állítsanak. Tegnap Vaida és Goga ezzel kapcsolatban megbeszélést folytattak és úgy döntöttek, hogy mindkét párt a választásokon külön-külön jelölteket állít. Így például Suceavában a Román Front részéről az idősebb Cuza lép fel, Severin megyében a vaidisták Vlad Aurel, a nemzeti keresztény pártiak pedig Gogát, Hunedoaramegyében a Frontul Romanesc Vaidát jelöli. Hunedoaramegyében a nemzeti keresztény párt még nem állított eljelöltet.

Ridikülök,

bőröndök, bőrdíszmütagyak,
berendezett kazetták
legnagyobb választékban

Kramarovics bőrdíszmütagyoknál
P. Avramiancu 3
CONSUM és INLESNIREA-lag. 6781

MINDEN CSALÁDNAK SZÜKSÉGE VAN RÁ... Senki sem nélkülözheti

Különböző körülmények: munka által okozott megerőltetés, téves vagy túlzott táplálkozás, ülő foglalkozás, átvirrasztott éjszakák, izgalmas élet, korai öregedés — túl terhelik húgysavval a vért.

Rövidesen megjelenik: a reumatizmus, vesefájdalmak, vesehomok, ischiás és ezek hosszú időre aláássák az egészséget.

Egy URODONAL-kúra — amely a húgysav legkitűnőbb specifikus gyógyszere — kiküszöböli az artritizmus veszélyét, azáltal, hogy a vérben felhalmozódott salakokat, főként a húgysavkristályokat feloldja és eltávolítja.

Tehát — kötelező óvatosságból — egyetlen évszakváltozásnál sem szabad elmulasztanunk az URODONAL-kúra lefolytatását.

Reumatikusok! Óvakodjatok a különféle ásványi hajtások mindennapi használatától, ezek — kis mennyiségben is — idővel izgatják a beleket; őrizkedjétek a salicylsavas natriumtól és a többi salicyles készítménytől, mert ezek gyengítik az emlékezőtehetséget, kifárasztják a gyomrot és szivnyomást okoznak.

URODONAL megakadályozza az artritizmust, meggyógyítja a reumatizmust!

CHATELAIN-KÉSZÍTMÉNY, MEGBIZHATÓ MÁRKA.

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRKBAN ÉS DROGERIÁKBAN.

Hogyan is mosolyoghatna bárki is BETEG GYOMORRAL?

Felbőfögés, gyomorégés, gőrcsök, migrének, vértolulások, ezek azok a jelenségek, amik naponta kínozzák. Védkezzen a rossz emésztés és a gyomorhaj ellen: gyomor- és bélfekély fenyegeti. A fent felsorolt kórelmező jelenségek leküzdésére szedjen DIGERONAL-t, amely a gyomor tökéletes védőszere. Egy kávéskanál por, vagy 3 tablettát feloldandó egy kevés vízben — ebéd után beveendő, ez a mennyiség DIGERONAL már kőzömbösíti a savakat, megszünteti a különféle panaszokat és megelőzi mindennemű komplikációt.

Minden érzékeny gyomornak adjunk DIGERONAL-t.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

JUBOL

növényi hashajtó, orjedés és gőrcsök nélkül kímésíti a beleket. Nagyon gazdaságos. Egyetlen tabletta — este lefekvéskor — teljesen elegendő.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Katonai és rendőri őrzésközpontok cirkálnak Bucuresti uccáin

Kis történet egy bucuresti-i vendéglős elleni támadásról — Fosztogatni akart a külváros... — Titulescunak levelet írt Schorr ortodox főrabbi, akinek a hadseregben tábornoki rangja van, a háború alatt teljesített szolgálataitért

(Az Aradi Közlöny munkafőnökétől.) Sorban kigyúlnak a transzparensok a Calea Victoriei-n és színes fényt vetnek a korzózó elegáns közönségre. Dacára az esős időnek — napok óta zuhog az eső — a bucurestiek nem mulasztják el az esti korzót, amely annyira megtelik emberekkel, hogy a sétálók egyrészt valósággal leszorítják a járdáról. A lefolyt tüntetéseknek itt egyetlen nyomát látni: úgy a Calea Victoriei-n, mint a Boulevard Elisabeta-n ugyszólván minden husz lépésnél találkozunk az ember három, feltűzőt szuronykatonából álló őrzésközponttal és a kettesével-hármasával sétáló rendőrökkel. Éber szemmel figyelik az uccaforgatagot, a legcsekélyebb csoportosulás sem kerül el figyelmüket. De itt mincs ok beavatkozásra, a séta a legteljesebb nyugalomban folyik, nevetgélve, jókedvűen haladnak az emberek a vizes aszfalton.

Most már a távolabbi városrészekben is teljes a nyugalom. A tüntetések utolsó hulláma szombaton zavarta itt a csendet, amikor a Strada Barilfu-n egy vaskereskedőt saját üzletéből kihurcolták és megverték. Mire a csendőrség odaért, már eltűntek a verekedők. Egy másik eset a zsidónegyed határára levő Hochstetter-vendéglőnél történt, ahol a vendéglős keresztény alkalmazottai verték ki a helyiségből a tüntetőket. Most azonban kiderült, hogy a külváros akart sok helyen profiálni a diáktüntetésekkel. Fiatálember, akik munka nélkül lézengenek tucatjával Bucuresti uccáin, összeálltak és támadásokat vezettek

le, főként olyan üzletek ellen, amelyeknek kirakatában csemegecikk, vagy más csábító árucikkek díszeltek.

A külváros fosztogatni akart, de véres fejjel menekült, mert az összeverődött tömeg botokkal, székekkel, vasdarabokkal verte vissza őket.

Bucuresti megunt a zavargásokat és ha valahol tüntetési kísérletet vett észre, maga a közönség lépett aktív módon a harcmezőre... A tüntetők ellen.

A tüntetések és verekedések ma már teljesen véget értek, de ennek dacára nem vonták vissza a katonai és rendőri őrzésközpontokat, mementoul mindenkinek, aki meg akarná bontani a rendet. Az egyetemi hallgatók egyrészt hazautazott a karácsonyi ünnepekre, a másik része pedig nyugton marad, mert maguk a jobboldali szervezetek intették le őket a külföldi lapokban megjelent rémhírek miatt. Erősen szervezkedik különben a demokratikus diáktüntetés, amely a jövőre nézve meg akarja akadályozni a hasonló kilengéseket.

A harcos napok egyik érdekes szereplője volt Bucuresti ortodox főrabbija, Schorr H., aki jelenleg tábornoki rangot visel a hadseregben a háborúban teljesített szolgálataitért. Schorr alacsony, fehérszakállas, hetven év körüli férfi, akit az utóbbi időben is többször kihallgatáson fogadott II. Carol király, sőt esztendővel ezelőtt, I. Carol király uralkodása idején is többször volt vendége az udvarnak. Anvaxilag teljesen független ember, aki az elmúlt napokban utasított vissza egy 200 ezer lejes papi állást, hogy ne veszítse el függetlenségét és aki, megengedhette magának, hogy

saját házában saját templomot építsen a Str. Mamulariban. Ötszáz család tartozik szorosan vett hívei sorába, de Bucuresti egész zsidósága felkeresi tanácsokért. A miniszteriumokban is jól ismerik ezt a kis öregembert, akit maguk a miniszterek és államtitkárok is a legnagyobb előzékenységgel fogadnak mindig. Negyvenegy éve gyakorolja a fővárosban papi hivatását és a háború alatt a fronton is volt. Schorr főrabbi a diáktüntetések idején cselekvésre határozta el magát. Elsősorban közele a kertületi rendőrséggel, hogy nincs szükség templomnak brzésére, mert ő maga, számos hívének élén egygyeresen fogja brzni a templomot. Ami meg is történt. Később azután

külön Istentiszteletra hívta össze híveit és ennek keretében felolvasta Titulescu külügyminiszterhez írt levelét, amelyben a külügyminiszter sürgős közbelépését kérte a zavargások letörésére.

Ugyanakkor beszédet mondott, amelyben éles szavakkal ostorozta a bucuresti-i zsidó milliókat, akiket azzal vádolt, hogy magatartásukkal elősegítették a szélsőjobboldali uszítók munkáját. A levélre egyébként néhány nap múlva megérkezett a külügyminiszter válasza, amelyben biztosította a főrabbit, hogy a kormány mindent megtesz a rend helyreállítására. Ami tényleg hamarosan megtörtént.

Meglátogattam a Cismigiu-tavat, ahova a Temps szerint tíz embert fojtottak be. Itt azután kiderült, hogy a francia lap kissé túlzott, amennyiben — egy ember pottyant be a tóba és azt is néhány perc múlva kihúzták...

A kórházban viszont több sebesültet ápolnak, a tüntetések áldozatait. A támadók és védekezők sorából egyaránt. Vannak közöttük ártatlan járókelők is, akik véletlenül kerültek a harcmezőre. Egyiknek sem súlyos azonban a sérülése.

A főváros most már teljesen nyugodt, a hírek, amelyek újabb támadási és tüntetési előkészületekről számoltak be, nem váltak valóra és Bucuresti csendesen, jókedvűen készül a karácsonyra. Csak az őrzésközpontok emlékeztetnek még arra a néhány izgalmas napra, amelyet a főváros lakosságának egyrésze átélt az elmúlt héten...

Marosi Rudolf.

RÁDIÓ TELEFUNKEN

telepes-, váltó- egyen-
áramu- és universal
készülékek

Dr. Gyárfás Elemér az aradi katholikus gimnáziumról

Mi van Angheliescu közoktatásügyi miniszter nyilatkozata mögött?

Bucuresti. (Az Aradi Közlöny munkatársától.) C. Angheliescu közoktatásügyi miniszternek a napokban Aradon tett nyilatkozata ugra központositotta a magyar társadalom érdeklődését az aradi római katolikus fiuliceum ügye iránt, amely intézmény ismételen hosszabb ideje nélkülözni kénytelen a nyilvánossági jogát. Mivel a közoktatásügyi miniszter aradi kijelentései egyes helyeken azt az impressziót kelthették, hogy a miniszter nem ismeri tulajdonképpen a fiuliceum ügyét, az Aradi Közlöny munkatársa a római katolikus iskolák bucaresti-i magyar szakreferenséhez, dr. Gyárfás Elemér magyarpárti szenátorhoz fordult felvilágosításokért, aki olvasóink számára az alábbi nyilatkozatban világította meg az aradi római katolikus fiuliceum ügyét:

Ebben a kérdésben a magam részéről nem tudok biztatást mondani — jelentette ki előljáróban a magyar szenátor. — Tudomásom szerint Angheliescu miniszter tökéletes merevséggel zárkózik el az elől, hogy egyetlen egy nyilvánossági jogot is engedélyezzen s a jelenlegi kormány ideje alatt tudomásom szerint nem is ment ki egyetlen ilyen engedély sem.

Az összes Kérvények elintézetlenül hever-

nek a miniszteriumban, sőt még azok az ügyek is, amelyekben a miniszterium állandó véleményező tanácsa már megadta a kedvező véleményt, esetleg még az előző kormány ideje alatt. Ezek sem nyernek végleges elintéztet, holott ezekről már csak a miniszter aláírása hiányzik. Így például Custelnic református iskolájának a tanács által javasolt nyilvánossági jogáról már a kiadvány is elkészült még az előző kormány alatt s még sem voltam képes mindeztideig elérni, hogy expedálják.

Nagyon megnehezíti eme kérdések intézését az a rengeteg újabb megkötés, amelyeket iskoláinkkal szemben Angheliescu előír s amelyeknek még a nyilvánossági joggal bíró iskolák is alig tudnak megfelelni. Ennek dacára állandóan napirenden tartjuk az aradi katolikus gimnázium ügyét, kívánatos azonban, hogy az iskolafenntartó egyházközség is igyekezzék minden vonatkozásban megfelelni az engedélyezés feltételeinek.

Gyárfás Elemér dr. szenátor nyilatkozata a fentiekben tárgyilagosan világítja meg az aradi magyar tanintézet ügyét s egyben azoknak a kijelentéseknek lényegét is, amelyeket a közoktatásügyi miniszter Aradon tett.

(Gy. L.)

A kínai kormány tiltakozása

Hitler „Mein Kampf“ című könyve ellen, mert lealacsonyító módon foglalkozott a kínai és a néger fajjal

Berlinből jelentik: (Rador.) A kínai követ a külügyminisztériumban jegyzéket nyújtott át, amelyben kormánya nevében tiltakozását fejezi ki Hitler „Mein Kampf“ című könyvének ama része ellen, amelyben lealacsonyító módon nyilatkozik a kínai és

néger fajról. Funk államtitkár a kancellár nevében kijelentette, hogy nem volt szándékában a kínai népet megsérteni, amelyet nagyrabecsül. Ha azonban egyes kijelentéseket a kínaiak sértőnek találnak magukra nézve, úgy azokat a legközelebbi kiadásból kihagyják.

Háromhónapi fogházra ítélték a nadlac-i halálkomp vezetőjét

— A nyolcszoros halálos tragédia ügye az aradi törvényszék előtt —

Az emlékezetes nadlaci szerencsétlenség ügye ma került az aradi törvényszék elé. Mint emlékezetes, ez év május 8-án megrendítő szerencsétlenség történt Nadlacaon. Nadlac községből kompon tizenhét emberrel akartak menni a folyó tulsó partján levő Igris községbe. A Mures ekkor az esőzések következtében nagy volt. Az átkelés időpontjában vihar vonult el fölötté és a hullámok ide-oda dobálták a kompot, amelyet Maxim Jiva vezetett. Alig távolodott el a komp a parttól, amikor a komp erősen megbillent, a benne levők a folyóba estek és közülük nyolcan életüket veszítették. A tömegszerencsétlenség után Maxim Jivát, a komp bérlőjét őrizetbe vették, majd szállították Aradra és itt 26 napot töltött az ügyészség fogházában, majd pedig szabadlábra helyezték. Jiva Maxim ellen az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés címén emelt vádat.

A mai tárgyaláson Jiva Maxim ártatlanságát hangoztatta és kijelentette, hogy teljes jóhiszeműséggel cselekedett. Elmondotta, hogy máskor 20-21-en is átmentek a kompon és soha semmi baj sem történt. A szerencsétlen-

ségnek a viharos idő volt az oka. Amikor a hullámok egy erősebbet lendítettek a csónakon, az emberek a csónak elejére tódultak, ahol ő állott. Így történt meg, hogy a kötél, amely a kompot a felső drótkötélhez erősítette, kicsuszott kezéből és ennek következtében a komp felborult.

A törvényszék több szemtanút hallgatott ki, részben a menekülteket, részben pedig azokat, akik a szerencsétlenség pillanatában a parton állottak. Ezek a szerencsétlenség okairól keveset tudtak mondani. Gitta Augustin főügyész vádbeszédének és dr. Gherman Dante védő beszédének elhangzása után a törvényszék kihirdette ítéletét, amely szerint

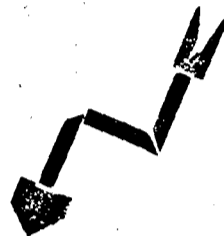
Maxim Jivát gondatlanságból okozott emberölés büntetésében bűnösnek mondotta ki és három havi elzárásra ítélte.

A vizsgálati fogságban eltöltött 26 napot betudta a büntetésbe. A bíróság enyhítő körülménynek vette, hogy Maxim Jiva még nem volt büntetve és hogy nagy családja rendelkezik. Maxim Jiva kijelentette, hogy ártatlannak érzi magát és a törvényszék ítélete ellen fellebbezést jelentett be.

Német világmárka.

Figyelje rádiócsereakciókat!

Beszerezhető:

RADIO-LUX
Hermann Schuller

Bulev. Reg. Ferdinand 17. Telefon 643.
(a Lutheránus templommal szemben).

Másfélmillió pengő értékű örökséget visszautasított gróf Tisza József

Budapestről jelentik: Nagyboldoni Bölöny Józsefné, a cluji Nemzeti Színház békebeli intendánsának özvegye bihorugrai birtokát a fiatalkorú gróf Tisza Józsefre hagyta, azzal a kikötéssel, hogy a gróf köteles lesz a Bölöny nevet is felvenni. A gróf édesanyja jóváhagyásával közölte a hagyaték végrendeleti végrehajtójával: dr. Jkrich Armand szeghalmi közjegyzővel, hogy inkább lemond a másfélmillió értékű hagyatékáról, de nem veszi fel a Bölöny nevet. Így a birtok most az özvegy rendelkezése értelmében a budapesti Nemzeti Színház tulajdonába megy át.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

CLO-CLO

Eggerth Márta, Rolf Wanka, Ida Wüst,
Hans Moser, Leo Slezák.

SELECT 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Nagytakarítás

(Grossreinemachen)

ANNY ONDRA,

Wolf Albach Retty, Hans Richter.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Királykeringő

(Königswalzer)

WILLI FORST, HELI FINKENZELLER,
CAROLA HÖHN, PAUL HÖRBIGER

CENTRAL 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Premier!

Bernhard Kellermann világhírű, lebilincselő
regénye filmen:

AZ ALAGUT

Paul Hartmann, Olly v. Flint, Gustaf Gründgens, Attila Hörbiger.

A legjobb

ardealrészi szakácsok tenitómestere, Ardeal és a Regát legkitünőbb szakácsa: JERABEK FERENC, mint szakács-konyhafőnök a mai naptól kezdve a

DACIA étterem konyháját vezeli.

HIREK

Fedák Sári és a kolostor

Budapesten az a különös hír terjedt el Fedák Sári-ról, hogy szakítani fog a színpaddal és a világi élettel s magányba vonul. Ennek a hírek természetesen ellentmond az, hogy Fedák Sári a Royal Színházban új darabban próbál. Az „Ezüstmenyasszony” című operett címszerepében lép fel.

Pár nappal ezelőtt Fedák Sári autón Esztergomba utazott. Kocsija a primási palota előtt állott meg. A színész fekete ruhában ment be a palotába, ahol Serédi Jusztinián bíboros herceg-primás kihallgatáson fogadta a művésznőt. A Fedák Sári-ról elterjedt hírek tehát ezzel a látogatással kapcsolatosak.

Ma délelőtt felkerestük Fedák Sárít a színházi próbán s megkérdeztük tőle, mi az igazság tervezett szigorú visszavonulásának híréből?

— Igaz-e, hogy kihallgatáson volt Serédi hercegrímás úrnál? — érdeklődtünk.

Fedák Sári a legnagyobb meglepetéssel hallgatta ezt a kérdést és pár percig nem is válaszolt. Aztán a következőket mondotta:

— Hát már az ujjamat sem tudom megmozdítani, hogy erről mások ne tudjanak? ... Ez a hír tényleg igaz. Serédi Jusztinián őminenciája kegyes volt fogadni engem, a magánkihallgatás körülbelül egy órahosszat tartott.

— Azt beszéltek, hogy ennek a beszélgetésnek a során ...

Fedák Sári közbevágott:

— Ez már nem tartozik a nyilvánosságra.

— Igaz, hogy szakítani fog a színházzal és elvonul a külvilági élet elől?

— Kérem, én már régen terveztem ezt, de most nem tudom, hogy miért kell erről beszélni. Színházi bemutatóra készülök, nem lehet a dolgokat összekeverni egymással. Operettet fogok játszani. Ilyenkor nem szabad beszélni. És különben is, ki lát a jövőbe? Ki tudhatja, hogy mi lesz holnap? Hogyan is lehetne erről beszélni, amikor egy pillanata sem biztos az embernek. Isten kezében vagyunk és életünket bármikor elveheti tőlünk.

Beszélgés közben hivatkoztunk Molnár Mária-ra, a kannibálok közül visszatért missziós-nővérré.

— Igen, én is hallottam róla. Milyen szép dolog egy szent eszméért küzdeni! Összetörten, betegesen érkezett vissza? Éppen ez a jellemző, a nagyszerű. Ugyis mindegy, hogyan pusztul el az ember. Ez legalább megdicsőülés.

— Fel és alá sátt az előcsarnokban aztán így folytatta:

— Nem, erről nem tudok beszélni. Annyit azonban bizonyos, hogyha az ember befejezte azt a munkát, amit red rőtök s elvégezte a kötelességét, akkor a legjobb és a legszebb, ha elvonul ... elmegy.

— Kolostorba vonul?

Fedák Sári nem válaszolt. Színházépületben nem akart ilyen magasztos témáról beszélgetni.

— HAVAZÁS. Északi és északkeleti szél, sok helyen havazás, a szélvédett helyeken köd. A hőmérséklet nem változik.

— Az állami pénzverde felszentelése. Bucurestiből jelentik: Az állami pénzverdét szombaton szentelik fel az uralkodó jelenlétében nagy ünnepségek között. Az ünnepségen résztvesznek a kormány tagjai, a magasrangú állami tisztviselők. Az új intézményt a pénzügyminiszter veszi át hivatalosan.

— 50 SZÁZALÉKOS UTAZÁSI KEDVEZMÉNY AZ ÁLLAMVASUTAKNÁL. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy december 24. déli 12 órától 1936. január 5. éjfélig 50 százalékos utazási kedvezményt léptet életbe. Az utazás féljegygyel történik, de a Rapldon a ticket teljes árát meg kell fizetni.

— Nemzetközi negyedek terveznek Párisban. Párisból jelentik: Gabriel Boissy elnöke alatt külön társaság alakult, amely annak a gondolatnak megvalósításán fáradozik, hogy a Montparnasse-pályaudvar közelében „nemzetközi negyed” építsenek s itt hajlékot biztosítsanak minden ország tudósainak és művészeinek. A társaság vasárnap ebédet rendezett irodahelyiségeinek megnyitása alkalmából. Az ebéden több szónok méltatta a megépítendő „nemzetközi negyed” tudományos és művészeti fontosságát.

— Rágalmazási per Zeletzky Bruno ellen. Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy az ifjovi törvényszék tegnap tárgyalta azt a rágalmazási pert, amelyet Marulis pénzügyi ellenőr indított a Skoda-per elítélte: Zeletzky Bruno ellen. Az ifjovi törvényszék Zeletzkyt, aki régebben azt állította Marulistról, hogy megvesztegetésképpen pénzt adott neki, felmentette. Egyes fővárosi lapok megállapítják, hogy Marulis, aki a rágalmazási pert megindította, nem jelent meg a tárgyaláson a per fenntartása végett és Zeletzkyt ezért mentették fel. A lapok felteszik a kérdést, hogy vajon Zeletzky felmentése nem von-e maga után következményeket az ellenőr hivatali működésére nézve.

Mária nem tudott írni

Londonból jelentik: Michelangelo Gentiluore, akit emberölés miatt életfogytiglani fegyházra ítélték, nemrég szabadult ki a Minnesóta állambeli St. Paul fegyházból, miután huszonháromévi raboskodás után kegyelmet kapott. Első utja jegyese, Dellando Mária otthonába vezetett, aki sirigtartó hűséget ígért neki és hetenként biztató leveleket küldött börtönébe. Kínt, hogy a hű Mária, aki írástudatlan lévén, bizalmas leveleit barátnőjével íratta, nyolc évvel ezelőtt meghalt és halálos ágyán megeskette barátnőjét, hogy az ő nevében folytatja a levelezést. Gentiluore a történet hallatára a hűséges levelezőt vezette oltár elé.

Consum- és Inlesnirea-könyvecskével
6 hónapi hitelre vásárolhat
kész férfi-ruhát
vagy csináltathat méret után
MOSKOVITZ
uliszabónál (Színház épület.) 6507

— Halálozás. Özv. Goldner Morné szül. Farkas Róza december 19-én elhunyt. Temetése december 20-án délután 3 órakor lesz a zsidó temető halottasházából. (Minden külön értesítés helyett).

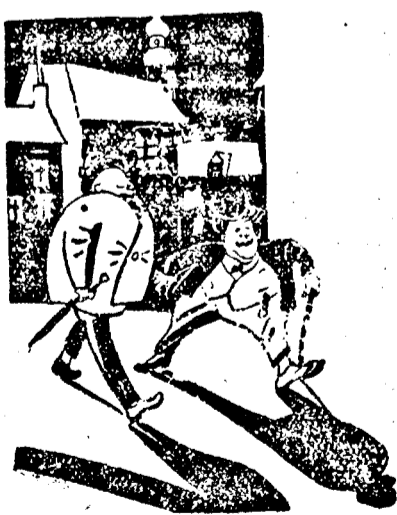
Meséskönyvek már 20 Leitől, mindenféle karácsonyi és új vi ajándékok, írószerek nagy választékban: 6993

PALLAS könyvkereskedésben, Arad,
Bul. Reg. Ferdinand 13.
I. Polgár (Luth. templommal szemben.)

— Lefokozták Antonescu főhadnagyot. Bucurestiből jelentik: Ma délnél 12 órakor a katonai törvénykönyvek által előírt szertartások szerint a jilvai katonai fegyházban megtörtént Antonescu főhadnagy lefokozása. Antonescu főhadnagyot tudvalevőleg kémkedésért husz esztendő fegyházra ítélték. A lefokozásnál jelen voltak a bucuresti-i hadtestek osztagai.

— Olcsó karácsonyi vásár Strassernál.

Járványok idején

— ... no és hogy védekezik Ön az ivóvízben lévő mikrobák ellen ... 2
— Desztillálom a vizet.
— És aztán?
— Sterilizálom.
— S aztán ... ?
— Bort iszom.

— A román-német kereskedelmi egyezmény felmondása miatt az aradi sertésexportőrök körében nagy izgalom uralkodik. Ez az egyezmény tudvalevőleg kiviteli prémiumot biztosított az összes Németországba kivitt cikkekre, míg a kormány most azt tervezi, hogy a Németországba szállítandó áruk után is csak valutás prémiumot fizessen. Ilyen körülmények között az exportőrök részére nem fizetődik ki a sertések leszállítása. Mint ismeretes, az eddig érvényben volt román-német kereskedelmi szerződés értelmében 20.000 darab sertést kellett Németországba szállítanunk. Ebből 8000 darab sertés kivitele már meg is történt, de a fennmaradó 12.000 sertés exportja most kétségesé vált.

— Repülőszerencsétlenség Magyarországon. Budapestről jelentik: Szabadbattyán közelében ma délelőtt a rossz látási viszonyok következtében egy budapesti sportrepülőgép kényszerleszállást végzett. A gép felborult és Kürthy József légügyi főellenőr és Hevér József pilóta könnyebben megsebesültek.

Karácsonyra

Is az óra az ideális ajándék
Évekig, évtizedekig, hasznos, hűséges jóbarát
Legmegbízhatóbbat 6783
BUSCHI óras és ókereskedésnél kapja
Str. Bratianu (Minorita-palota)

— A berlini új magyar követ Hittelnél. Berlinből jelentik: Hitler birodalmi vezér ma délnél Neurath báró német külügyminiszter jelenlétében kihallgatáson fogadta Stojay Döme nyugalmazott magyar altábornagyot, a berlini új magyar követet, aki átnyújtotta megbízólevelét és Masszirevich Szilárd volt berlini követ visszahívó levelét.

— Katasztrófa három halottal. Székesfehérvárról jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt az elmúlt éjjel Pákozdi és Dinnyés községek között. Zsig Ferencné, egy agárdi kocsmáros felesége mindeneséval és kocsisával Dinnyésről hazaindult Agárdra. Éjnek idején az országúton haladtak, amikor a kocsi fogott két ló hirtelen megbokrosodott és a megvadult lovak az árokba borították a kocsit. Zsig Ferenc, a kocsmáros hiába várta egész éjszaka haza feleségét és ezért kora reggel keresésére indult. Pákozdtól néhány kilométernyire megtalálta mindhármukat az árokban, ahol a kocsit alatt holtan feküdtek, hóval elborítva.

— Legolcsóbb könyvek Sándornál. 6913

— A katonai előképzés. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara felkéri az összes munkaadókat, hogy a szolgálatukban álló és katonai előképzés alá tartozó ifjakat ne akadályozzák az ezzel kapcsolatos kötelességeik elvégzésében, nehogy a törvényes büntető rendelkezéseket kelljen velük szemben alkalmazni.

— Bélrenyhesség és kínzó főfájások, a máj és az epeutak bántalmái, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok és a végbél megbetegedései esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan és biztosan megszünteti a hasiszervek pangását. Az orvosok ajánlják.

— Tömeges hajószerencsétlenségek a Márványtengeren. Constantaból jelentik: A kikötői hatóságok drótnélküli táviratot kaptak, amelyek azt jelentik, hogy a Márvány-tengeren sorozatos hajószerencsétlenségek történtek. Eddig 11 kisebb görög hajó süllyedt el, valamennyi Flausis közelében. Elsüllyedt a Jeanette és a Conistra nevű gőzhajó, valamint egy vontatóhajó, amely kilenc uszályt vitt magával. A part közelsége miatt úgy a matrózokat, mint a tisztokat sikerült kimenteni.

— Mandzsukuo elismerése. Londonból jelentik: Az Exchange Telegraph értesülése szerint Anglia, Németország és az amerikai Egyesült-Államok valószínűleg már a legközelebbi jövőben hivatalosan elismerik Mandzsukuo. A mandzsukuo kormány ugyanis csak abban az esetben hajlandó a fenti államokkal a már régóta szorgalmazott kereskedelmi szerződést megkötöni, ha elismerik de jure Mandzsukuo.

— Öngyilkos timisoarai magántisztviselő. Timisoaráról jelentik: Ma reggel a mentők beszállították a közokozóházba Miskovszky Ferenc, 36 éves magántisztviselőt, aki az elmúlt éjszaka ismeretlen méreggel öngyilkosságot követett el. Miskovszky hosszabb ideig állásnélküli volt. Nemrég végre a Turul-gyárban alkalmazáshoz jutott, de kiujult régi betegsége és ennek következtében elvesztette állását. A szerencsétlen ember végső elkeseredésében a mérgezőhöz nyúlt. Állapota reménytelen.

„Szentnek tartom a sajtószabadságot!”

— mondotta Pop Valer igazságügyminiszter a sajtó jelentőségéről tartott beszédében

Bucurestiből jelentik: A román újságírók szövetsége most ünnepelte öreg tagjait, akik 25 évet töltöttek Ardealban, a román sajtó szolgálatában. Pop Valer dr. igazságügyminiszter is megjelent a közgyűlésen, királyi kintitüntetéseket adott át az ünnepelteknek, majd rövid beszédében méltatta a sajtó jelentőségét, kitért az általa készített sajtótörvény-tervezetre és a következőket mondotta:

— A felelősség érzésével készítettem el javaslatomat. Tudom, nagy hiba lenne a sajtószabadság legkisebb csorbitása is, mely arra van hivatva, hogy eszméket és véleményeket terjesszen, ami nélkül nem lehet a román nép normális előrehaladásáról beszélni. Nincs azonban erdő száraz ág nélkül s nincs sajtó sem sajnálatos kivétel nélkül. Nagy hibát követnénk el tehát, ha az alkotmány keretében nem gondoskodnánk a kilengések megszüntetéséről, hogy minden romboló munkát lehetetlenné tegyünk. A román népnek olyan értékei vannak, melyeket nem lehet kikezdeni megtorlás nélkül. Ezt az ország jövője követeli. Erkölcsi, vallási, nemzeti javaink vannak, melyek segítettek a multban s amelyek segíteni fognak a jövőben is bennünket. A sajtószabadságot szentnek tartom s nincs senki az országban, aki ehhez hozzányúlhatna. A szabadság azonban nem jelent engedélyt arra, hogy megsem-

misítsük javainkat, melyek az egyéni érdeken felül állanak. Nem lehet engedélyt adni mindenkinek bepiszkolására, rágalomokra, mérgezésekre s nem lehet megengedni annak terjesztését, hogy a vezető osztály nincs tisztában hivatásával s erkölcsi szempontból nem kifogástalan, mert ezzel úgy tűntetik fel a dolgot külföldön, mintha nem állana nyugati színvonalon a román állam. Hősies erőfeszítésre van szükség, hogy a bizalmatlansággal telt légkört megszüntessük. Meg kell mutatnunk, hogy ha már nem jobb, de a többi országoknál nem is rosszabb a helyzet Romániában. Ennek a rossznak megszüntetését csak a következő módon lehet elérni: A gondolatok eszmék, vélemények terjesztésének legnagyobb szabadsága s ugyanakkor megtorlás azokkal szemben, akik visszaélnék ezzel, akik korrupció és tagadás céljaira és az állam érdekei ellen használják fel a sajtószabadságot.

A Dimineata vezető helyen foglalkozik Pop Valer igazságügyminiszter beszédével s megállapítja, hogy az abban foglalt kijelentések nem elég világosak. Az igazságügyminiszter állást foglal a sajtószabadság mellett, ugyanakkor azonban oly korlátozásokra céloz, melyek ma sincsenek még nyilvánosságra hozva. A lap a sajtótörvény-tervezet elleni harcot tovább folytatja.

Négy öngyilkosság Budapesten

a spór-egyesületeknél történt sikkasztások miatt

Budapestről jelentik: Négy öngyilkosság történt ma Budapesten, az ugynevezett „spór”-egyesületekkel kapcsolatban. Az ilyen egyesületekbe történt befizetéseket ugyanis karácsonykor szokták a kamatokkal együtt visszafizetni. Az első két öngyilkosság a Vilmos császár-ut 51-ik számú házban történt, amelynek harmadik emeletéről levetette magát Illés Sándor 29 éves tisztviselő és felesége. Mindkettőjüket reménytelen állapotban szállították a Rókus-kórházba. A nyomozás adatai szerint egy spór-egyesület pénzt kezelték és nem tudták elszámolni.

Szabó Imre járásbírói altiszt felesége tegnap megjelent a rendőrségen és bemutatta két napja eltűnt férje levelét, amelyben az bejelenti, hogy öngyilkos lesz, mivel a járásbírói altisztek egyesületének pénztárából, amelynek ő volt a kezelője, 1000 pengőt elsikkasztott. Lukács János 38 éves munkás, az elektromos művek alkalmazottja, a gyártelepen tegnap föbelötte magát és meghalt. Buculevelet hagyott hátra, amelyben ezt írja: Isten veletek, bocsássatok meg, mert 3000 pengőt elsikkasztottam. — Több egyesületnek volt a pénztárosa és így sikkasztatható.

Selyem, cérna vagy gyapjú harisnyát, gyapjú vagy bőrkezeit, szveter, téli trikó-inget és nadrágot, selyem reformot és combinét legolcsóbban vásárolhat:

Bogyó A. üzletében
Str. Eminescu 1
(Corso mozgó mellett) 68-3

— Amikor az „öngyújtó” elsül. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék most ítélkezett Abramovici Gabriel Illés bucaresti-i lakos különös ügyében. Abramovici vendég volt egy családnál, éppen vacsoránál ültek, amikor szomszédja ezzel a kérdéssel fordult hozzá: Kérek egy kis tüzet... Abramovici mellényzsebébe nyúlt revolveralakú hatalmas öngyújtója után, amellyel rendszerint megszokta tréfálni a töle tüzet kérőket. A készüléket a vendég cigarettája elé tartotta és aztán elkatantotta zárát. A következő pillanatban hatalmas dörrénes hallatszott, a cigarettatartó kézen keresztül szaladt egy golyó, a kéz összeroncsolva hanyatlott le, a golyó egy másik vendég vállán ejtett sebet és végül egy harmadik vendég szívében állt meg, akinek azonnali halálát okozta. Kiderült, hogy a tréfás Abramovicinek a revolveralakú öngyújtója mellett, volt egy igazi revolvere is és szórakozottságában ezzel adott tüzet a szomszédjának. Az ilfovi törvényszék 10 ezer lei pénzbüntetésre és 10 ezer lei kártérítésre ítélte a végzetesen szórakozott Abramovicit.

— Visszaérkezett Bucurestiből a magyar Nemzeti Bank igazgatója. Budapestről jelentik: Takácsy Konstantin, a magyar Nemzeti Bank igazgatója tegnap visszaérkezett Bucurestiből a magyar fővárosba, miután átvette a román kormány részéről az új fizetési egyezményre vonatkozó terveket. Minthogy közbejönnek az ünnepek, valószínű, hogy a tárgyalásokat csak január 10-e után fogják folytatni.

— Legolcsóbb könyvek Sándornál, 6913
— Karácsonyi szünet a városi közigazgatásban. Az aradi városi közigazgatási szolgálat karácsonyi szünete hétfőn, december 23-tól szombathélig, december 28-ig tart.

Karácsonyi dumping

Gyöződön meg fűszerárainról, u. m. dió, mogyoró, mandula és kék mák, állandóan friss és szép árúk. Mandarin, narancs már 3 lettől, lédavételnél még olcsóbb. Püge, datolya, olasz maroni, banán és ananász-különlegességek egyetlen olcsó beszerzési forrása. Szokolucukorkák gyümölcszettekben minden minőséget felülmúló. Ingyen-kóstolói! Felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy a karácsonyi ünnepekre fácán, nyul és előhalak rendelését kérem nálam előjegyezni olcsó árban. Halak évre szállítanak haza. Fekete és vörös kaviár, pontyokra állandóan frissen kaphatók. Zwack-féle finom likőrök, rumok, anidi fajborok olcsó karácsonyi árban.

Kohn József

fűszer és csemegekereskedő
a Luther-térrel szemben.

LEGUJABB

Kommunista-merényletet terveztek Hitler ellen

Párisból jelentik: Az Echo de Paris és a Matin Kolmárból eredő szenzációs jelentéseket közölnék arról, hogy Hitler német birodalmi vezér ellen szőtt kommunista merényletet lepleztek le néhány nappal ezelőtt Berlinben. Az összeesküvés szálai állítólag Bajorországba vezetnek, ahol már eddig is több személyt tartóztattak le, akik mindannyian a harmadik internacionálé hívei. Hír szerint néhány összeesküvőt kivégeztek.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris: 20.37, London 1525, Newyork 308.25, Milánó 24.82, Amszterdam 208.70, Berlin 123.80, Prága 12.77, Varsó 58.15, Belgrád 7.02.

Fából vaskarika

Semmi se lehetetlen a földön, talán még a fából vaskarika is megvalósul egyszer. Legalább is egy északamerikai kisvárosból jelentik, hogy G. Olsen famunkás szabadalmaztatta eljárását, amellyel a lágy fenyőfát olyan keményvé varázsolja, hogy azt alig lehet megkülönböztetni a nehéz vasrudtól. A közönséges fenyőfa 750—1000 font nyomást bír el, az Olsen-féle vasfenyő 25.000 fontos nyomást állott ki. A feltaláló azt állítja, hogy különleges kémiai eljárással megszünteti a fa laza szerkezetét, betömni pórusait, ez a titka az ő „százszázalékos fájának”, amely rövidesen az egész világon ki fogja szorítani a fémek használatát.

— GOLDSCHMIDT BANKNAL vásárolt sorsjegyek nyereményei: II. osztály: Osztálysorsjegyek: 50.000 leit No. 68287. 20.000 leit No. 45052. 15.000 leit No. 1429, 26207, 46851, 55799, 5000 leit No. 1349, 1372, 16900, 17060, 18733, 19636, 20256, 24320, 26194, 33597, 40554, 44540, 45637, 49799, 57378, 63971. 2222 leit nyert minden 06, 43, 70-el végződő sorsjegy. Melléksorsjegyek: 1.000.000.— azaz egymillió leit nyert a 117676. szám. 50.000 leit No. 201912. 10.000 leit No. 124553, 135174, 168405, 243562, 269163, 273924. 5000 leit No. 116015, 140264, 140379, 162877. 176242, 197495, 258331, 299578. 2000 leit No. 115034, 123048, 128269, 132246, 141379, 146790. 160137, 168615, 177083, 190419, 227272, 238468. 253279, 264956, 268266, 268943, 280421, 290492. 444 leit nyert minden melléksorsjegy, melynek végződése: 028, 090, 136, 154, 237, 308, 342, 408, 532 és 938.

— Japán Európától függetlenül fegyverkezik a tengeren. Tokióból jelentik: A külügyminisztérium egyik tisztviselője kijelentette, hogy ezentul a japán kormány fenntartja magának a jogot, hogy a flottaépítkezésekről döntsön. Japán ezentul nem fogja az európai hatalmak hozzájárulását kérni fegyverkezési programjához. Arra a kérdésre, hogy mi a japán kormány álláspontja arra az esetre vonatkozólag, ha az európai hatalmak a flották maximális tonnatartalmára megállapodnak, a külügyminisztérium képviselője kijelentette, hogy ezzel a kérdéssel a japán kormány csak akkor foglalkozni, ha a megállapodás más megtörtént.

Legolcsóbb karácsonyi ajándék,

20.— leiert egy díszesen kiállított meséskönyvet, vagy egy szenzációs olcsó társasjátékot vesz.

LITERATURA Könyvkereskedés A-R.A.D., Minorita-palota. 6886

— Ma az alábbi gyógyszerárak tartanak éjeli szolgálatot:

HAJÓS: Bulv. Reg. Maria 8.

KAIN: Piața Avram Iancu.

NEDERMAYER: Piața Să. Szere

VEGYEN

karácsonyi ajándékot

Braun Lenke

„TRANSYLVANIA“ ernity- és sportruházában Bulv. Reg. Maria No. 12.
Divatos olcsó ernityk, ski felszerelések nagy választékban. 698

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Sulyos konfliktus a petroleumvállalatok és a Jegybank között, két olasz kikötőbe exportált petroleumszállitmányok miatt

Badulescu pénzügyi alminiszter kijelentette, hogy az osztrák megrendelők Olaszországnak adták át a kőolajat — Emiatt Ausztria is csak prima devizákért kap kőolajat

Rendkívül érdekes megbeszélést folytattak tegnap Bucurestiben a belföldi petroleum vállalatok megbízottjai, akik *Marinescu* I. vezetésével kihallgatáson jelentek meg *Antonescu* pénzügyminiszternél. Elpanaszolták a miniszternek, hogy az új külkereskedelmi rendelet következtében a kőolaj termékek kivitele megbénul, mert a Banca Nationala és a vámhatóságok különböző nehézségeket támasztanak. *Antonescu* miniszter megígérte, hogy az új rendszer keretein belül orvosolni igyekszik a sérelmeket.

A deputáció ezután *Badulescu* pénzügyi alminiszterhez ment, ahol *Vulcanescu* vámvezérigazgató és a pénzügyminiszterium fontosabb osztályvezetőinek jelenlétében az alábbi megegyezést hozták létre:

A miniszterium beiktatja az egységes vám-tarifának a közép értéket tartalmazó táblázatába mindazokat a petroleum termékeket — például az aszfaltot, a bitument stb. — amelyek mostanig nem szerepeltek a táblázatban és alig kerültek exportálásra. Mivel a petroleum vállalatok eme cikkeket is rendszeresen akarják exportálni, a vámhivatalok a kivitelnél elfogadják az exportőrök által kiállított számlák eladási árait és ezek alapján végzik a vámolást. Mostanig ugyanis a vámhivatalok a középár táblázatból kimaradt kőolaj termékeket saját felbecsülésük alapján vámozták el és ezzel károkat okoztak a vállalatoknak.

Még ennél is fontosabb volt azonban az Ausztriába szállított petroleum, benzín és olaj ellenértékére vonatkozó egyik sulyos intézkedés elleni panasz.

A Banca Nationala ugyanis arra kötelezte a petroleumvállalatokat, hogy kitűnő devizával előre fizessék be a Banca Nationala-hoz az Ausztriába — két olaszországi kikötőn át — szállított petroleumtermékek árát. Ez a rendelkezés mostanig csak azokra vonatkozott, akik direkt Olaszországnak szállítottak petroleumtermékeket, de mivel a Banca Nationala-nak feltűnt, hogy november 18. óta ausztriai megrendelés alapján horribilis mennyiségű kőolajterméket szállítanak Triest és Fiume olasz kikötőikön át, ezért az ilyen szállitmányokra is elrendelte a nehéz devizában való előfizetést.

— Pontos adataink vannak arra — mondta a Banca Nationala egyik vezetője — hogy a triestti és fumei kikötőkön át ausztriai rendeltetéssel tőlünk szállított petroleum termékeket voltaképpen Olaszország használja fel, már pedig ez kijátszása a Népszövetség retorziós határozatának és mi ehhez nem nyújtunk segédkezet. November 18. óta Olaszországban csak úgy lehet petroleum termékeket exportálni, ha erős devizában előre megkapjuk az árát, mert az olasz kormány sokszáz millió leiel tartozik és követelésünket nem egyenlíti ki. A direkt Ausztria számára rendelt petroleum szállitmányok ellenértékét gyenge valutával is fizethetik, de mivel a Fiuméba és Triestbe irányuló szállitmányokat az olaszok használják fel, tehát azokról nehéz valutát kell követelnünk. Nem engedjük, hogy félrevezessenek bennünket.

Badulescu alminiszter előtt a petroleumvállalatok vezetői viszont azzal érveltek, hogy a saintgermani román-osztrák békeszerződés értelmében Ausztria két szabad zónát kapott Triestben és Fiumében és az Ausztria szá-

mára megrendelt kőolajtermékeket mindig hajón szállították, tehát a békeszerződés alapján nekik joguk van az Ausztria által november 18. után megrendelt petroleumot és benzint továbbra is Triestbe és Fiuméba cimezni.

Ezzel szemben *Badulescu* alminiszter kijelentette, hogy a Banca Nationala igazgatóságának álláspontja helyes. A kormánynak is tudomása van arról, hogy az Ausztriának címzett petroleum termékeket Olaszország használja fel az olasz-osztrák titkos szerződés alapján. Ezt kétségbevonhatatlanul igazolja az is, hogy november 18. óta megtízszereződött a petroleum szállitmány Ausztria megrendelése alapján, már pedig Ausztriában ilyen óriási mennyiségeket nem használnak fel. Mindezek alapján arra kéri a petroleum exportőrököt, hogy a jövőben az Ausztriába menő petroleum és benzín szállitmányok ellenértékét nehéz devizákban adják le a Banca Nationalának, mert ellenkül nem exportálhatnak. A petroleum vállalatok vezetői csalódottan távoztak az alminisztertől.

Aszabad forgalom számára felszabadították a pengő-, a lira- és a márka-devizákat

— Nagy feltűnést keltő váratlan intézkedés —

Mint Bucurestiből jelentik, a Banca Nationala igazgatósága elhatározta, hogy az olasz lira, a pengő és a márka-devizákat felszabadítja a korlátozások alól és szabaddá teszi a forgalmukat.

Az új intézkedés következtében a fenti három valutaárfolyam csökkenése várható, mert a szabadkereskedelemben igen nagy lira-, pengő- és márkamennyiségeket ajánlanak eladásra.

A Jegybank igazgatósága azt is elhatározta, hogy a Deviza Hivatal Irányító Bizottságának kivánságára megszünteti a román-német fizetési szerződés alapján nyitott B) számlát, amelyen az állam számára szükséges devizamennyiségeket kezeltek és ebből fizették az állam külföldi kötelezettségeit. A B) számlán levő márkadevizákat átteszik az A) számlára, amelyen a kereskedelmi kötelezettségek teljesítéséhez szükséges devizákat kezelik. A Németországba exportált áruk eladási árának 20 százalékát kellett befizetni a B) számlára, 80 százalékát pedig az A) számlára került.

FÉRFI RUHÁT

elsőrendű kivitelben
olcsón készít.

FÜLEKY JÁNOS

szabásati szalonja

BUDAPEST, Harisbazar-u. 3. szám,
6711 (a Váci-ucca mellett).

= A LEGFELSŐBB FÓRUM NAGY MÉR-
TÉKBEN ELŐSEGÍTI A MAGYARORSZÁGI
ÉS NÉMETORSZÁGI ÁRUBEHOZATALT. Mint
Bucurestiből jelentik, a külkereskedelmi szabá-
lyozó bizottság nagyjelentőségű határozata fog-
lalkoztatja most a gazdasági élet vezetőit. A fenti
bizottság ugyanis arról értesítette az importőrö-
ket: figyelembe veszi a Magyarországból és
Németországból származó áruk importálására
vonatkozó kérvényeiket, tekintet nélkül arra,
hogy mikor nyújtották be a folyamodványokat.
Azt is közli a bizottság, hogy az olaszországi
importengedélyeket át lehet alakítani magyar,
osztrák vagy német autorizációra.

= Megszűnt a dunai hajóközlekedés Bazias
és Turnuseverin között. Bucurestiből jelentik: A
téli idő következtében megszűnt a hajóközleke-
dés a Turnu-Severin—Bazias szakaszon és a ha-
jóforgalom csak 1936. tavaszán nyílik meg újból.
Az említett városokba, továbbá Drenkovara,
Moldova-Vechere tehát máától kezdve csak vo-
naton lehet utazni.

HAPAG
ajánlja a legszebb utazásokat
és kirándulásokat a legelőnyö-
sebb feltételek mellett az
VILÁGKORULIUT 1936.
a „RELIANCE“ luxusgőzessel
1935. december — 1936. június.
KOZÉPAMERIKA
Cuba-Mexikó-Venezuela-Panama
Fizetés hivatalos kurzuson lei-
ben vagy zárt márkában.
Felvilágosítások és prospektusok:
HAMBURG-AMERIKA LINIE S.A.R.
képviselőtől:
KÜNSTLER
Vízum és Utazási Iroda Arad,
Bul. Reg. Maria 24. Telefon 86. 461

A Banca Nationala kimondta még, hogy le-
mond a Magyar Nemzeti Banknál a Banca
Nationala számláján levő 40 százalékos kö-
telező pengő-kvótáról, amelyet mostanig
szintén román állami kötelezettségek szá-
mára tartott fenn. Ezt a nagymennyiségű
pengőt is szabadon lehet ezután felhasználni,
hogy minél több pengő állion úgy az áru-
importőrök, mint az arra jogosult magáno-
sok rendelkezésére. Ez az intézkedés is a
pengődevizák szabad forgalmát jelenti.

Ugyancsak nagyjelentőségű a Jegybanknak
az olasz lírára vonatkozó alábbi határozata: A
lírát, amelyet november 18. óta szintén a gyenge
devizák közé sorolt a Banca Nationala, szabad
forgalom tárgyává teszi. Azok az importőrök,
akiknek Olaszországból kapott árukért kb. 400
millió lei értékű lírát kell átutalni, az olasz va-
lutát a szabad piacon vásárolhatják és az átuta-
lást a Banca Nationala után teljesítik. A Jegy-
bank 10 százalék felárat kér tőlük a líráért. Ér-
dekes, hogy a Banca Nationala az utóbbi hóna-
pokban általa vásárolt lírákat 25 százalék felárral
vette az exportőröktől, így tehát most 15 százalé-
k veszteséget szenvedne. de *Antonescu* pénzü-
gyminiszter megígérte, hogy az állam ezt a
veszteséget megtéríti a Jegybanknak.

= Hat hónappal meghosszabbították a „be-
mutatóra szóló“ bankbetétkönyvek felhasználha-
tóságát. Mint Bucurestiből jelentik, a Legfelsőbb
Banktanács felhatalmazta a pénzügyintézeteket, hogy
az általuk kiállított „bemutatóra szóló“ betétköny-
vek felhasználhatási idejét 1936. június 30-ig meg-
hosszabbítsák, azonban ilyen új könyveket január
1-től kezdve nem állíthatnak ki. A bemutatóra
szóló betétkönyvek felhasználási ideje december
31-én jár le, de a Banktanács ezt az időpontot
jövő év június 30-ig hosszabbította meg.

= Több mint tízezer vagon cukrot gyártot-
tak mostanig a belföldi gyárak. Mint Bucuresti-
ből jelentik, a bodi, chitillai, targumuresi, giurgui,
sascuti, romani-i, ribiceni-i cukorgyárak decem-
ber 15-én befejezték az idei gyártási szezont és a
többi ipartelepek is rövid időn belül beszüntetik
a munkát, mert elég cukor áll rendelkezésre.
Mostanig 10.500 vagon cukrot állítottak elő a
belföldi gyárak, de még tavalyi készleteik is
vannak.

ZWACK Likörgyár

Arad, Str. Mirocea Staneson 1-3.

Világhírű Rum, Likör és Cognac

gyártmányai minden jobb fűszer- és cse-
mege üzletben kaphatók.

UNICUM

az általánosan ismert gycmorerosító
nelkülözhetetlen minden háztartásban. 6930

Az egyházak, az egyesületek, jogi személyiségek, községek, városok, részvénytársaságok által fizetendő illetékegyenértékadó ivaik benyújtása

A fent felsorolt adóalanyok az ingatlanuk után illeték-egyenértéki adót is kötelesek fizetni. Az ehhez szükséges adóvallomási ivaik minden évben december 31-ig nyújtandók be az adómegállapító pénzügyigazgatóságokhoz. Az ivaik benyújtására vonatkozó pénzügyminiszteri rendelet tegnap érkezett le Aradra és a pénzügyi adminisztráció ez uton hívja fel az aradi és aradmegyei érdekelteket az ivaik pontos benyújtására. Félreértések elkerülése végett közöljük, hogy ezt az adót csak a fentiek fizetik, tehát a felhívás nem vonatkozik a magánosok ingatlanaira.

Az országos borkiállítás februárban nyílik meg

A földművelésügyi minisztérium borászati igazgatósága közli, hogy az országos borkiállítást februárban nyitják meg, de az előkészületek már erősen folynak. Erre a borkiállításra, amely tulajdonképpen az ország bortermelésének mintavására lesz Arad-Podgoria bortermelőit is meghívták. Az aradi Mezőgazdasági Kamara ezért arra kéri a szőlősgazdákat, hogy legkésőbb december 31-ig küldjenek két litert régi, saját termésű borkiállítási borkat, egy literes üvegekben, amelyek előzőleg luggal mossanak ki és előtt megtöltenék, rázzanak fel benne kisebb mennyiségű bort, természetesen abból a minőségűből, amellyel majd megtöltik. A dugó is tiszta legyen és előzőleg főzzék ki. Minden üveghez egy cédulát is kell mellékelni, amelyen feltüntessék a termelő nevét, lakhelyét, a szőlő fekvését, nagyságát, a különböző szőlőfajtákat, az eladás céljaira rendelkezésre álló bormennyiséget és mikori termésű a bor. A kiállításra csak régi borkat fogadnak el. Ezeket a mintákat a Mezőgazdasági Kamara vizsgálja felül és ha a kiállításra való elküldésre megfelelőeknek tartja őket, akkor a termelőknek még négy üveg bort kell beküldeniük a Mezőgazdasági Kamara címére: Str. Gh. Popa 4., I. emelet, 31. ajtó.

MINISZTERI RENDELET A KARÁCSONY-ELŐTTI S KARÁCSONYI ÜZLETI ZÁRÓRÁRA. Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium most adta ki a karácsonyi ünnepekkel kapcsolatos záróra-rendeletét, amely ugyanazt tartalmazza, amit lapunk tegnapi számában közöltünk. A rendelet három szakaszból áll. Az első paragrafus szerint e hó 22-én, vasárnap este 9 óráig nyitva tarthatók az összes üzletek, de viszont 27-én, a gör. kel. karácsony harmadik napján egész nap zárva tartandók. A második paragrafusban az áll, hogy 22-én, 23-án és 24-én a déli órákban sem kell az üzleteket bezárni, de az üzleti alkalmazottak ebédidőt kapnak. A harmadik szakasz előírja, hogy a fenti napokon este 9-ig tarthatók nyitva az üzletek és hogy e rendelet végrehajtásával a miniszter a bucuresti-i munkaügyi vezérigazgatóságot bízta meg.

A felszámolás alatt levő pénzügyi intézetek likvidálása a Legfelsőbb Banktanács új határozata szerint nem a banktörvény 32. szakasza, hanem a kereskedelmi törvény alapján folytatandó le.

SULYOS BÜNTETÉSEK SZAHARINNAL ELKÖVETETT VISSZAELESEK MIATT. Bucurestiből jelentik: Az ország különböző vidékeiről a pénzügyminiszterumba érkezett jelentések szerint újabban 29 kihágási jegyzőkönyvet vettek fel szaharinnal elkövetett tilos cselekmények miatt. A szaharin tudvalevőleg állami monopol cikk és csak minisztériumi engedéllyel árusítható, vagy használható fel. A tilos felhasználás miatt hét olyan iparvállalatot zártak be 15 naptól 6 hónapig tartó időre, amelyek cukor helyett szaharint használtak, a kirótt büntetési összeg pedig 345 ezer lei. Az egészségügyi minisztériumnak most 2000 kilogramm szaharin áll rendelkezésére, de ez olyan nagy mennyiség, hogy 1500 kilogrammot meg akar semmisíteni a minisztérium, ha a monopol vezérigazgatóság hozzájárul ehhez.

Szeplős, pattanásos,

májtoltos, mítesseres arcút hozassa rendbe
PILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)
Tanítványok kiképzése!

BELMONT

RÁDIÓK

1936. típusok

Egyen- és váltóáramra
Minden hullámhosszra

Nagy választék

az összes prima márkákból

Modern! Olcsó!
Csere! Részlet!

Lerakat:

Kalmár József

Arad, Str. Bratianu 1. 6853

Aki egykor a cári birodalom leghatalmasabb asszonya volt

Meghalt Nikolajevics Nikolaj nagyherceg özvegye, aki valaha egész Oroszország politikáját irányította

Antibesből jelentik: Rövid, pársoros jelentés adta a napokban hírül, hogy a világháború egyik legismertebb és legmarkánsabb alakjának, Nikolajevics Miklós orosz nagyhercegnek özvegye meghalt. Nikolajevics Miklós nagyherceg, mint ismeretes, az orosz-haersereg főparancsnoka volt a világháború idején. Ő maga öt évvel ezelőtt halt meg és özvegye azóta a francia Riviérán tartózkodott. A Riviera vendégei között talán a legérdekesebb jelenség volt Nikolajevics Nikolaj nagyherceg özvegye, aki egy fényűzően berendezett villában lakott a tengerparton és gyakran lehetett látni, amint motorcsónakján Nizza és Mentone között kirándulást tett a tengeren, vagy pedig Antibes környékét járta gépkocsiján. Az előkelő hölgyet egyébként idegen nem közelíthette meg, mert férje halála óta teljesen visszavonult a társadalmi élettől. Ha valahol mégis mutatkozott társalkodónője kíséretében és valaki megkérdezte, ki ez az előkelő külsejű hölgy, suttokva kapta meg kérdésére a választ:

— Ez a hölgy özvegye ama férfinak, akitől valaha milliók rejtettek.

Oroszország jövődiktátorát látta a nagyhercegnő férjében

Nikolajevics Miklós női politikai szalonjában gyakran összetalálkoztak a világháború kitérése előtt a diplomaták és tábornokok. E szalon központja természetesen a szellemes és rendkívül becsvágyó háziasszony volt, aki minden áron Oroszország első asszonyának szerepét akarta játszani, már csak azért is, mivel a cárné egyáltalán nem foglalkozott politikával.

Férjében, Nikolajevics Miklós nagyhercegben, az orosz hadsereg főparancsnokában, a hatalmas orosz birodalom jövődiktátorát látta. A nagyhercegi befolyás alatt állott Januskievics tábornok, az orosz hadsereg vezérkari főnöke is, aki 1914. drámai júliusi napjaiban mozgósította az orosz hadsereget. Amikor kitört a háború, a Vörös Kereszt élére állt Nikolajevics Miklós nő. Allandóan utazott a különböző kórházvonalakon.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Boulevardul Academie mindkét sarkán.
„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokéban.
„Grand Hotel”-el szemben, a főposta sarkán.

1914—1915. telén megjelent férjének főhadiszállásán és kijelentette, hogy meg akarja tekinteni a Kárpátokban lévő orosz front legelső vonalaiban lévő lövészárkokat. Nikolajevics Miklós nagyherceg sokáig ellenkezett, de végül is kénytelen volt engedni feleségének és a nagyhercegné az összes elképzelhető elővigyázatossági rendszabályok mellett kivitték a Kárpátok egyik szorosában lévő orosz állások első vonalába. Itt szibériai ezredek feküdtek beásva, szemben az osztrák—magyar csapatokkal. A kirándulás szerencsésen végződött és amikor a nagyhercegné visszatért Pétervárra, jelentést tett a cárnak tapasztalatairól.

Merénylet a bridzs-partinál

Nem mindennapos tragédia zajlott le 1915. végén a nagyhercegné jelenlétében, Nikolajevics Miklós főhadiszállásán. A szenzációs dráma középpontjában, amelynek részletei sohasem kerültek nyilvánosságra, egy fiatal, alig 20 éves leány állott, aki kisorosz arisztokrata családból származott. A fiatal hölgy szülei és egyik testvére nagy szerepet játszott a kisorosz nép életében és amikor az orosz seregek bevonultak Galiciába és Bucovinába, meggyilkolták a leány szüleit és fivérét. Egy másik fivére, aki az osztrák—magyar hadseregben szolgált, hősi halált halt a Pruth egyik hidjának felrobbantásánál. A csodaszép fiatal leány énekesnőként lépett fel az egyik szentpétervári hangversenyteremben és a hangverseny tiszta jövedelmét egy hadikórház javára fordították. A nagyhercegné igen megtetszett a fiatal és nagyműveltségű leány és bevezette a legelőkelőbb körökbe. Amikor egyszer a nagyhercegné a főhadiszállásra indult, magával vitte a leányt. A megérkezést követő napon — vacsora után — bridzs-parti alakult a főhadiszálláson. A kártyaasztalnál a fiatal leány szemben ült a nagyhercegnével, Nikolajevics Miklós pedig adjutánsával. A játékban egyszerre csak kis szünet keletkezett és a leány éppen Nikolajevics Miklós-sal beszélgetett, amikor egyszer csak kékításkájából villámgyorsan revolvert rántott elő és rá akart löni az orosz főparancsnokra.

A heves mozdulat következtében azonban felborult a karszék, amelyen a leány ült és a leány a karszékkal együtt a földre esett. Ebben a pillanatban revolvert rántott a nagyherceg adjutánsa is és agyonlőtte a rejtélyes merénylőnőt.

Amikor Oroszországban kitört a forradalom, Nikolajevics Miklós feleségével együtt külföldre szökött. Sikertült nekik ingó vagyonuk nagyrészét, valamint a nagyhercegné mesés értékű ékszereit biztonságba hozniok. Az érdekes házaspár, amely olyan óriási szerepet játszott a világtörténelemben, Párisban, majd pedig a Riviérán élt. Ott halt meg Nikolajevics Nikolaj is ezelőtt vagy 5 évvel.

Felmentette

az aradi törvényszék a cialai erdőőr, aki lelőtt egy cigánylegényt

Az aradi törvényszék ma délelőtt hirdette ítéletét Babau Dumitru cialai erdőőr ügyében. Mint ismeretes, ez előtt két évvel történt, hogy Babau Dumitru a cialai erdőben lelőtte Colompar György cigánylegényt, aki egy másik társával együtt fáért ment az erdőbe. Amikor az erdőőr észrevette őket, felszólította mindkettőjüket, hogy dobják el baltáikat és hagyják ott a fát. Mindketten eleget is tettek ennek, de Colompar néhány perccel később ráugrott Babaurra és kiragadta kezéből a fejszét. Dulakodás keletkezett és ennek során lőtte le Babau Colompart. Az aradi törvényszék egyszer már foglalkozott ezzel az ügyvel és Babaut bizonyítékok hiányában felmentette. Az ügyész fellebbezése folytán az ügy a timisoarai tábla elé került, amely Babaut bűnösnek találta és egy évi börtönre ítélte. Ezt az ítéletet a semmitörvényszék jóváhagyta.

Babau ekkor perének újrafelvételét kérte és több új tanút jelentett be. Ezeket a tanukat a legutóbbi tárgyaláson hallgatták ki és a törvényszék ma hirdette ki ítéletét. Eszerint a törvényszék az újabb tanúk vallomása alapján beigazoltnak látta az önvédelmet és ezért Babau Dumitru felmentette. Az ügyész az ítélet ellen fellebbezést jelentett be és így Babau Dumitru ügye előreláthatólag ismét megjárja az összes fellebbezési fórumokat.

Brüning hazatér az emigrációból

A német birodalom volt kancellárja akadálytalanul hazatérhet Németországba.

Párisból jelentik: A nemzetközi sajtó azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy Brüning volt német birodalmi kancellár, aki a nemzeti szocialista párt uralomra jutása után elhagyta Németországot, vissza akar térni hazájába. Brüning jelenleg Amerikában tartózkodik, teljes visszavonultságban.

A német kormány egyik tagja a Brüning visszatéréséről szóló hírekkel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy

Brüning külföldi tartózkodása alatt semmi olyant nem követett el, ami akadályokat gördíthetne visszatérése elé

és éppen ezért semmi akadály nem lesz hazatérésének.

A petroleum-panamavád tisztázását kéri az ügyészségtől Costinescu kereskedelem- és iparügyi miniszter

A miniszter feljelentése az ügyészségen — Megindult a vizsgálat

Bucurestiből jelentik: Feltűnést keltő feljelentést adott be az ilfovi ügyészséghez Costinescu kereskedelem és iparügyi miniszter. A feljelentésben arra hivatkozik, hogy a nemzeti-parasztpárt hivatalos lapja, a Dreptatea egyik legutóbbi cikkében azt állítja, hogy

a Comisani-i petróleumterületek koncesszionálásánál a tulajdonosok 7 millió 800 ezer leies megvesztegetést adtak.

A miniszter a lap cikkével kapcsolatosan arra kéri az ügyészséget, indítsa meg a legszigorubb vizsgálatot az ügyben. Amennyiben megállapítást nyerne — mondja a feljelentés — hogy a Dreptatea vádjai megállják helyét, úgy kérem megállapítani, kik azok, akik a megvesztegetési összeget kapták és ellenük a legszigorubb eljárást megindítani, hogy a törvényben megállapított büntetésben részesülhessenek. Abban az esetben azonban, ha megállapítást nyerne, hogy a lap vádjai nem állják meg helyét, úgy a miniszterium nevében kérem a rágalmozási per megindítását a Dreptatea ellen s egyben egy lei erkölcsi kártérítést kérek.

SPORT KÖZLÖNY

Schmellingnek meg kell mérkőznie Joe Louissal és csak azután boxolhat Braddock ellen

Schmelling a múlt napokban kijelentette az újságíróknak, hogy 1936. nyarán világbajnok lesz, mert mérkőzik Braddock-kal és legyőzi. Schmelling szép terveibe az amerikai boxszövetség is beleszólt. Newyork állam boxbizottsága kimondotta, hogy Max Schmelling köteles kiállani Joe Louissal és ha legyőzi, megmérkőzhet Braddock-kal a világbajnoki címért. Braddock 1936. őszéig nem köteles kiállani címe megvédéséért. Addig élvezheti a világbajnoki címmel járó előnyöket és hasznokat. Schmelling alávetette magát a boxszövetség rendelkezésének és aláírta a szerződést,

amely szerint 1936. júniusában a Yankee Stadionban vagy Polo Grandban kiáll Joe Louis ellen. A mérkőzés győztesének van joga egyedül kiállni a világbajnoki címért. A boxbizottság arra is gondolt, hogy közben Joe Louist — bár ez teljesen valószínűtlen — valaki legyőzheti. Ebben az esetben Max Schmelling szerződése a néger legyőzőjére ruházódik át. Newyorkban már számítgatják, hogy a Joe Louis—Schmelling-meccsért legalább 150 millió leinek megfelelő bevétel lesz, amelyről Louis negyven, Schmelling husz százalékot kap.

Gebauer Mario lesz a Biroul Federal elnöke

Bucurestiből jelentik: A futballszövetség közgyűlésének eredményét már közöltük és most kerül sorra a Biroul Federal megalakítása, amely előreláthatólag a következőképpen alakul: Elnök: Gebauer Mario, helyettese: Paul Costescu, míg a nagyszabású pénztárosi tisztségre minden bizonnyal Gr. Ulatianut választják meg. A Biroul Federal megalakítása után, január 8-ig szabadságra megy.

O Tavaszra marad a CFR—Juventus SEBA-kupamérkőzés. A CFR és Juventus bejelentették a futballszövetségnek, hogy közös megegyezéssel elhalasztják SEBA-kupamérkőzésüket tavaszra. A halasztás oka a kedvezőtlen időjárás.

O Negyvenhat halálos áldozatot követelt az amerikai futballszezon. Az Egyesült Államok futballszövetsége statisztikát tett közzé arra vonatkozólag, hogy hány halálos áldozata van az idei szezonnak. A kimutatás szerint a futballpályán, vagy az ott szerzett sérülések következtében 1935-ben 46 labdarúgó játékos lelta halálát. A halálos áldozatok nagy száma arra mutat, hogy Amerikában a futballt is rugby módjára játsszák.

O A Francois Volants jéghekkci csapata Budapest után szerdán Prágában játszott, ahol 3:2 arányban győzött a LTC Praha ellen.

Április 5-én bonyolítják le a Román Kupa következő fordulóját

Bucurestiből jelentik: A Román Kupa következő fordulójának mérkőzéseit már kisorsolták, de sem a mérkőzések helyszíneit, sem pedig a forduló terminusát nem tüzték ki. A kupabizottság tegnapi ülésén végre elhatározták, hogy a következő forduló 1936. április 5-én bonyolítják le, azonban a mérkőzések színhelyeinek ügyében még nem hoztak döntést és csak január 15-én határoznak afelett, hogy az egyes mérkőzések hol kerülnek lebonyolításra.

Megjelent a „Nemzeti bajnokság számokban” című évkönyv

Aradon csütörtökön reggel megjelent a nagy érdeklődéssel várt könyv: „A nemzeti bajnokság számokban” című évkönyv. A kitűnően megszerkesztett évkönyv részletes számlót ad a nemzeti bajnokság most lezajlott őszi fordulójáról, szenzációs cikkeket közöl és sok táblázatot tartalmaz. Európa legérdekesebb futballbajnoksága volt a román nemzeti bajnokság őszi fordulója, éppen ezért tart hatalmas érdeklődésre számot a most megjelent sportévkönyv. „A nemzeti bajnokság számokban” című sportévkönyv minden újságárus boltban kapható. A szép kiállítású és tartalmas évkönyv ára mindössze 6 lei.

O A svéd válogatott jéghekkicsapat tegnap Berlinben másodszor is legyőzte a német válogatottat és pedig 8:0 arányban.

O Kezd kialakulni az olimpiai futballtorna mezőnye. A berlini olimpia futballtornájára már számos országban megkezdtek a készülődést. Tizenhét nemzet már hivatalos formában is bejelentette, hogy résztvesz a futballbajnokságban. Ezek: Ausztria, Bulgária, Egyiptom, Esztország, Finnország, Haiti, India, Japán, Lengyelország, Németország, Norvégia, Magyarország, Olaszország, Peru, Svédország és USA.

O A Budapesti KE jéghekkci csapatának a Telefon Club elleni Bucurestiben eldöntésre kerülő Európa-Kupa mérkőzését csütörtökről szombatra halasztották a magyar együttes kiánságára. Vasárnap a HC Bragadiru ellen játszik egy második mérkőzést a BKE.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS,

felel.

Fizessen elő

az „Aradi Közlöny”-re!

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Lei 840.—
Külföldre havonta	50.— Lei-jel több.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regele Ferdinand 4. Telefon: 151.

Fiókkiadóhivatal Bul. Regina Maria 20.

Mit és hol vegyünk karácsonyra

HÖLGYEKNEK / FÉRFIAKNAK / GYERMEKEKNEK

Selymeket, szöveteket
Weisz Sándornál

Ingpouplineket, Dejaleneket
Weisz Sándornál

Vásznakát, flaneleket
Weisz Sándornál 6954

Karácsonyra
modern karkötőórák és
ékszerek legolcsóbban
Gartner órák és ékszerek
P. A. Iancu 1. 6955

Fényképező gépek, filmek, leme-
zek fotoalbumok, Zeiss Punktal
szemüvegek, hőmérők, Lorgnottek
legmodernebb és legolcsóbban

KUN optikai és fotoszaküzlet
ARAD. Bulev. Reg. Maria 18. 6959

Elegáns,
tartós és jó
fűzőt, melittartót, spe-
ciális gyógyhaskötőt,
gummitartányát, bo-
kavédőt, egészségügyi
cikket
SALVATOR cégnél
Piata Avram Iancu 21. 6960

Karácsonyi ajándéknak
alkalmas háztartási cikkek,
korosolyák, lombfűrész
készletek olcsó árban
Spor E. Seitz vaskereskedés,
P. Avram Iancu
Zimmerman bór-
kereskedés mellett. MERCUR-tag. 6961

Karácsonyfadiszek,
cukorkák,
fűszerárak,
borok,
cognacok,
pezsgők
legelőnyösebben
PAUTU-
nál, az „Arany pávához”.
Telefon 105. 6071

Női táskát legolcsóbban vásárolhat
LYONE áruházban
Neuman-pal. 6958

Speciális Baby- gyermekruha
és kötöttárak **BRENNER** nál
színház-
zal szemben

Hölgyek kedvenc selyemharisnyója:

„LUX” No. 46. selyem harisnya	— — — — —	Lei 75.—
„LUX” No. 58. selyem harisnya	— — — — —	Lei 115.—
„LUX” No. 58. selyem harisnya ajour	— — — — —	Lei 125.—
„LUX” No. 110. természetes selyem harisnya	— — — — —	Lei 175.—

Minden pár garantált hibátlan. Szép, olcsó és nagyon tartós!
Kapható: **Bogyó A.** harisnya, kötött áru üzlet 6994
ARAD, Str. Emi escu 1. (Corso mozgó mellett)

Órák,
ékszert,
jezgyűrűt
Csáky-nál
Arad, Főtér. Consum és Inlesirea-tag.

Töltőtoll, mesekönyv,
fényképalbumok nagy
választékban, névje-
gyek azonnal készülnek
E. Leikovits-
nál, Bul. Regina Maria.
Neuman-palota. 6941

VERES LASZLO
Rádió
Kerékpár
Varrógép
Arad, Biv. Reg. Ferd. 47.

Csillárok
1 karu 190 leitől
2 karu 330 „
üveg- és porcellán tárgyak legolcsóbban
HAJEK üvegüzlet
Piata Avram Iancu

Fotó Popa
fényképei élnek, beszélnek!
Tegyen egy kísérletet.
St. ada METIANU 3.
6960

Olcsó karácsonyledényvásá
zsirosbödönök, husvágó-
gépek, zománcozott és
aluminium edények
BREUER P. Avram Iancu 6967

We feledkezzünk
meg
a karácsonyról!

Modern csillárok, villany-
vasalók és mindennemű **Radio-Lux** Hermann Schuller
electromechanical cikkek Lu. h. temp'ommal szemben

Olcsó árak a Gólya-áruházban
kötött, szövött, rövidárak Strada Metianu 1. szám.

Férfi- és női vásznak, közimunka
szövetek, pamutok legolcsóbban **Szénfűsínál**

M. FISCHER

óriási karácsonyi vására

olcsóság versenye!

az izlés, a szépség, a finomság és az

Fehér Kereszt sarok. Telefon 379

Január 11-én MAGYAR BÁL a Fehér Keresztben

A népkisebbségi kérdéstről beszél Mihalache a nemzeti-paraszt- párti ifjuság tanulmányi körében

Bucurestiből jelentik: Tegnap este nyitották meg a nemzeti-parasztpárti ifjusági tanulmányi körének előadássorozatát. Ez alkalommal Mihalache beszédet mondott, amelyben kitért a kisebbségi kérdésre is.

— Nem fenyegeti az államalkotó népet semmiféle veszedelem a kisebbségek részéről — mondotta. — Azok a szölamok, amelyeket errevonatkozóan a jobboldali pártok hangoztatnak, csak üres beszédek, amik alantas célokat szolgálnak. Bűnös dolog felgyújtani az országot. Nagy bünt követnek el a román ifjúsággal szemben azok, akik azt mondják nekik, hogy nem kell többé tanulni, dolgozni, mert a numerus valachicus úgy is kenyérhez juttatja őket. Ezt nevezem én élősi nemzietességnek.

— Ehelyett a nemzet igazi alkotó erejéit kell fejleszteni. Mit gondoltok? Goga fog nekem leckét adni hazafiságból? Nem mondom, ha Cuzáról lenne szó, az ő meggyőződése, hite kifogásolható ugyan, de ő legalább hit. Igaz, hogy egész munkája terméketlen maradt. Ma sincs körülötte más, mint ifjuság, amely, ahogy érik és érintkezésbe kerül a valóságokkal, el is hagyja őt. Goga azonban, aki előbb nemzeti, majd avereszkánus, utána agrárpárti volt s most Cuzához ment át, ne magyarázzon nekem. Ne hagyjátok félrevezetni magatokat. Az ifjuság ne botol, hanem könyvet tartson a kezében!

Kéthónapi fogházra ítélték egy aradi egészségügyi biztost

Az aradi törvényszék ma folytatta Dobos Gheorghe egészségügyi biztos ügyének tárgyalását. Amint arról legutóbb már beszámoltunk, a vádirat szerint Dobos Gheorghe, aki a rendőrileg nyilvántartott nők ellenőrzését is végezte, ezektől a nőktől, de több vendéglőstől is állandóan pénzt és különböző ajándékokat fogadott el. A legutóbbi tárgyaláson folytatták a további tanúk kihallgatását. Ezeknek egy része úgy vallott, hogy Dobosnak valóban adtak különböző ajándékokat.

Brudariu Adrian dr. timisoarai ügyvéd védőbeszédében rávilágított arra, hogy a vád alapját tulajdonképpen rendőrileg nyilvántartott nők vallomásai képezik.

— Ilyen nők állításának nem lehet hitelt adni — mondotta az ügyvéd, aki ezután Weininger Ottónak, a híres nőgyógyólőnek és Shakespearenek munkáiból idézett és ezekkel az idézetekkel azt igyekezett bizonyítani, hogy nők állításait általában kellő értékükre kell leszállítani.

A bíróság ezután visszavonult, majd pedig kihirdette ítéletét, amely szerint Dobos Gheorghe két hónapi fogházra ítélt. Az ítélet indokolásában a bíróság kimondotta, hogy megállapítást nyert, miszerint Dobos valóban fogadott el ajándékokat, anélkül azonban, hogy hivatása teljesítésétől eltért volna. Az ítélet indokolásában Popescu elnök leszögezte, hogy szem előtt tartották a védőügyvédnek a rendőrileg nyilvántartott nőkkel kapcsolatos érveit. Azt azonban, hogy Dobos

Gheorghe éppen ilyen nőktől fogadott el ajándékokat, akikre amúgy is súlyosabban nehezedik az élet keresztje és akik bizonyos mértékben kiszolgáltatottjai voltak, súlyosbító körülménynek vette.

Érdekes megemlíteni, hogy az egyik tanu, Sényi József kijelentette, hogy Dobos bűnöségéről semmit sem tud. Mivel a vizsgálóbíró előtt eskü alatt éppen homlokegyenest ellenkező vallomást tett, a törvényszék hamis eskü miatt megindította ellene az eljárást.

KÖNYVEK

Perlaky Lajos: „Emberek és ideálok“. Lelki napfény, törhetetlen hit, költészet és írásművészet összességében ebben a könyvben. A szerző az életbölcse-ség szilárd világítótornyából az örök igazságok reflektorával világít be korunk örvénylő hullámaiba. Perlaky megmutatja, hogy mialatt a külső világot legnagyobb fergetegekké rázzák, hogyan lehet békés lélek taván csend, béke és harmonia. 99 lej. Könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj.

Mai Német Dekameron. A Nyugat könyvkiadó kiadásában nemrég megindult „Mai Külföldi Dekameron“ sorozat eddig megjelent francia és amerikai kötetét után most a „Mai Német Dekameron“ kötet jelent meg. A „Mai Német Dekameron“ ára — úgy mint a francia és amerikai kötetek — 158 lej minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Nyugat-könyvek teljes jegyzékét.

Karácsonyra vegyünk hasznos és értékes ajándékot!

Óra, ékszer, arany és ezüst áru olcsón! **CSÁIKY** óras-ékszerész-nél, Arad, Főler.

A „Consum és Inlesnires“ könyvekre 6 hónapi hitel! 6970

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„Harró“ jeligére levél van. 6072

ALKALMAZÁS.

Jobb nő, pár hónapos gyermek mellé, aki kisebb háztartásban is segédkezik, jelentkezzen Str. Cloșca 10. kerti lakás, d. u. 4-5 között. 6984

NEMET kisasszonyt 4 és 6 éves leánykák mellé felvételnek, cím a kiadóhivatalban. 6985

KERESKEDELMIT végzett fiatallembert, gépirni tudót, gyakornoknak felveszünk. Ajánlatokat „Állandó“ jeligére a kiadóhivatalba kérünk. 6988

VÉTFEI ÉS FIADÁS

Akar jó bort inni?

Vegyen az ünnepekre saját természetű mooreai és podgorai bort literje 8. — leltől kezdve. Kitűnő must is kapható. BORBÉLY FERENC Str. Dna Balasa 22. 6952

8 drb. asztal, 20 drb. tonet szék eladó. Str. G. Coanda 27.

JOKARBAN levő 2 kerekű fiu-biciklit keresek. Str. Szft. Gheorghe 40 6989

Veszek más asztalon ócska varrog póló: kerékpárt, patetont. Hó és sárcipők javítása talp, sarok 40 leltől, zsebámpa elemek Lei 5-től. Viszonteladónak rabatt. 6148

MOTORICA mecanic. Calea Banatului

Holland-szőnyeg, 2x3 m. nagyságu, jókarban, hálba, irodába, gyermekszobába különösen alkalmas. eladó, Strada I. Calvin 6., ajtó 4. 6945

Adóbenokat

legelőnyösebb árúfolyamon vesz és elad Spitz Sándor 0369 bankbizományi irodája Arad, Str. Moise Nicoara 16., I. em.

Tiszta, mosott rongyot

gépek tisztítására kisebb tételeben keresünk megvételre.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Rádióműsor

— Romántai időszámítás. —

PÉNTEK, DECEMBER 20.

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 2.30: Gramofon. 6: Könyv és román zene. 7.15: Könyv és román zene. 8.15: Híres zongoristák lemezei. 9.15: Énekek. 11: Éttermi zene. 11.45: Hírek. 12: Szimfonikus lemezek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11.20: Időszervi apróságok. Felolvasás 1: Déli harangszó. 1.05: Szalonzenekar. 2.20: Időjárásjelentés. 2.30: Cigányzenekar. 3.40: Hírek. 5.10: A rádió diákfőlöria. 6: Schöpfung Aladár Móríc Zsigmond „Sári bíró“-járól. 7: Hunyadi István dr. előadása. 7.55: Egy nemzetközi vásár a középkorban. 8.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „A láng“ Dalmü 3 felvonásban. 9.20: A rádió külügyi negyedórja. 11.40: Jazz-zenekar műsora. 12.30: Cigányzenekar. Utána: Hírek. — Budapest II. 7.30-7.55: Gyorsírótanfolyam. 8.35-9: Magyar Kató előadása. 9.10-10.10: Hanglemezek. — Bécs. 8.25: Gramofon. 1: Gramofon. 2.10: Operalemezek. 3: Edwin Fischer lemezei. 4.20: Énekszámok. 5.05: Gramofonlemezek. 7.55: „Lohengrin“ Wagner dalműve a Staatsoperből. Utána: Pauscher-jazz. — Belgrad. 12: Rádiózenekar. 1: Balalajkenekar. 5.20: Gramofon. 6.30: Jazz. 9: Dalok. 9.50: Zágráb. 11.20: Gramofon. — Milano. 12.30: Szórakoztató zene. 1.15: Gramofon. 2.05: Szórakoztató zene. 9.50: Gramofon. 10: Szimfonikus hangverseny. — Pozsony. 1.15: Gramofon. 6.40: Magyar közvetítés. 7.40: Gramofon. 8.10: Jazz. 8.40: „Ködben“. Kilián Zoltán hangjátéka. 9.40: Rádiózenekar. 11.10: Magyar hírek.

SZOMBAT, DECEMBER 21.

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon. 2.30: Gram. 6: Tanítók énekkara. Karácsonyi énekek. 6.30: Rádióze-

nekar. 7.30: Román népzene. (Ujzeland részére). 8.15: Gramofon. 8.35: Operaközvetítés. Utána: Éttermi zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11.20: Pusztító vulkánkitörés Nyugat-Indiában. Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05: Hanglemezek. 2.20: Időjárásjelentés. 2.30: Rendőzenekar. 3.40: Hírek. 5.10: A Keleti pályaudvar postatovábbító szolgálata. Helyszíni közvetítés. 5.45: Hírek. 6.30: Zakariás János előadása. 7: Kelemen Lajos magyar nótákat énekel, kíséri cigányzenekar. 8: Passuth László dr. előadása. 8.30: Adler Tibor—Fekete György két. zongorás jazzműsora. 9.10: Operettelőadás közvetítése Szegedről. „Szonia“. Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerzte Buday Dénes. Az I. felvonás után: Hírek. A II. felvonás után: Időjárásjelentés. 12.20: Cigányzene. Utána: Hírek. Budapest II. 6-7: Hanglemezek. 7.05-7.30: Népe élet Amerikában. 7.35-7.50: Babits Mihály beszél Pascal Gondolatairól. 8.30-9: Mezőgazdasági félóra. 9.10-10: Hanglemez. — Bécs. 8: Torna. 8.25: Gramofon. 1: Szórakoztató zene. 2.10: Opera. és operettlemezek. 3: Wagner-lemezek. 4.15: Mandolinzenekar. 4.55: Francia lecke. 5.45: „Jancsi és Juliska“. Humperdinck meseoperája. 8.10: Zenés egybeállítás. 12: Bárzene. Utána: Cigányzene. — Belgrad. 12: Gramofon. 12.30: Rádiózenekar. 2.15: Gramofon 6: Dalok. 10: Rádiózenekar. 11.20: Hawaii melódia. 11.40: Éttermi zene. 12.10: Gramofon. Berlin. 9: Torna. 1: Tarka zene Karlsruheból. 5: Köln. 7.15: Karácsonyi énekek. Utána Schubert: Vonósnégyes Amoll. 9: Tarka műsor. 12.30: Ifjuság ünnep. — Milano. 12.30: Szórakoztató zene. 1.15: Gramofon. 5: Táncczene. 9.50: „Casa mia, casa mia“. Pietri operettje.

Hirdessen az 50 éve fennálló „Aradi Közlöny“-ben